

OUR LIFE

НАШЕ ЖИТТЯ

ВИДАЄ
СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Published by
Ukrainian National Women's
League of America, Inc.
909 N. Franklin Street
Philadelphia 23, Pa.

Червень

6

June

Видає Союз Українок Америки
раз в місяць за винятком серпня

Листування й передплату висилати
на адресу:

909 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.

Річна передплата у Злучених Держав
Америци \$3.00

Річна передплата для нечл. \$3.00

Річна передплата в Канаді \$3.00

Річна передплата в Англії 1¼ ф. ст.

Річна передплата в Австралії 1½ ф. ст.

Річна передплата у Франції . 900 фр.

Поодиноке число 35 центів

Зміст:

Ст. Пушкар: Довкруги Річних Зборів
УККА

Г. Мазуренко: Памяті О. Кисілевської

В. Ц.: На зелені могили

Л. Бурачинська: Конференція
Суспільної Служби

О. Залізник: З давно минулого

Н. Пазунок: У співпраці з батьками

М. Тарнавська: Оберльойтнант Юнкер

К. Пелешок: За почуття міри

Л. Бура: Що з квартирою „Верховина“?

Л. Б.: Памяті дослідниці

Перший конкурс пасок

Жіноцтво у поклоні

Із наших Централі

S. P.: Ukrainian Congress Committee

На свіжому воздусі

Є. Янківська: Чи опалюємось?

Із господарських показів

Вишивана суконочка

П. Кізко: Музика

Л. Гаєвська: Чорне Море

К. Вагілевич: Нерозумний горобчик

Вуйко Квак: Ох, яке гарне, блискуче

Н. Наркевич: Дарунок для тата

Вісті з Централі

При громадській роботі

Д. Ярославська: Її Нью Йорк

На обгорті:

Світлина квартету „Верховина“
у Торонті

ДО ЗВІТІВ ВІДДІЛІВ

Звідомлення Окр. Ради у Дітройті та Відділів 11, 16, 26, 47, 63 не могли увійти до числа через брак місця і будуть поміщені у черговому числі.

Edited by Editorial Board
Monthly publication except August,
of the Ukrainian National Women's
League of America, Inc.

909 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.
Phone MA 7-7945

Subscription in the United States
of America \$3.00 per year, half year
\$1.75. Subscription in Canada \$3.00
per year, half year \$1.75. Subscription
in England 1¼ pound sterling, per
year. Subscription in Australia 1½
pound sterling per year. Subscription
in France 900 francs, per year.
Entered as second class matter July
8, 1944, at the Post Office at Phila-
delphia, Penna., under the Act of
March 3, 1879.
Single copy 35c

ПРЕДСТАВНИЦТВА „НАШОГО ЖИТТЯ“

КАНАДА:

Mrs. Olga Lukomska
14386 Park Dr.
Edmonton, Alta.
Canada

ФРАНЦІЯ:

Mme. Nina Kovalenko
5, rue Gasnier Guy
Paris 20
France

АВСТРАЛІЯ:

Mrs. V. Levytsky
69 Maxham Rd.
Old Toon Gabbie NSW
Australia

АНГЛІЯ:

Mrs. Vira Smereka
36, Temple St.
Heaton, Bradford Yerks.
Mrs. Myroslawa Rudenska
245 Wigman Rd.
Billborough Estate
Nottingham, England

**НАЙКРАЩИЙ ДАРУНОК
Вашій приятельці —
це ПЕРЕДПЛАТА
„НАШОГО ЖИТТЯ“!**

СПРАВЛЕННЯ НЕДОГЛЯДУ

При вірші „Хотіла б бути“ у ч.
5, ст. 22 пропущено прізвище ав-
тора О. Кобця. За недогляд пере-
прошуємо.

На цілі США

Елизабет, Н. Дж.

Колядничі 24 Відділу гарно по-
працювали. Їх гарним голосам та
молодечому завзятому завдячуємо
вислід збірки.

П. Михайло Крайц 5 дол., п. Пе-
тро Кардаш 3 дол. По 2 дол. пп.
Теодор Юрчак і Василь Кардаш,
по 1.50 дол. Василь Дійчук, Яро-
слав Заремба, по 1 дол. Михайло
Вальчик, Б. Рітновська, Іван Бод-
нар, Василь Габровський, Іван Ка-
ласун, Володимир Мацьківський,
Іван Фіцула, Едвард Полевчак, Ан-
на Каплун, Іван Пілат, Марія Гер-
ріла, Марія Фіцула, Анна Гусар,
Марія Грозувчак, Анна Огден, Ан-
на Зелінка, Осипа Гарасимчук, Ма-
рія Качуряк, Катерина Ковальчук,
Едвард Ковальчук, Марія Луняк,
Катерина Шубяк, Олена Байдович,
Теодор Шубяк, Яцко Шубяк, Ан-
дрій Войтович, Лев Бойко, Ольга
Закеревич, Гринь Вайсакі, Данило
Стець, Іван Ковальчук, Анна Гна-
тюк, Катерина Согор, Іван Полян-
ський, Михайло Гінда, Богдан За-
харків, Михайло Федецький, Пав-
ло Сташко, Михайло Гринишак,
Іван Купинко, Яцко Вінарчук, І-
ван Полевчак, Петро Кирчак, О-
мелья Мамчак, Єзлукія Галінович,
Софія Могила, Катерина Ванат,
Кость Зелінка, Теодор Процак,
Микола Волошиневич, Анна Гев-
ко, Розалія Боднар, Стефанія
Дзюбан, Олена Скрипко, Катери-
на Табака, Анна Гріг, Анна Крайц,
Агафія Гондович, Марія Хитра, Я-
рослава Голда, Антонія Глова, Ка-
терина Рой, по 50 ц. Андрій Мис-
ко. Разом 77.50 дол.

Дітройт, Миш.

Бажаючи зібрати гроші на бук-
варі для дітей у Німеччині, 63 Від-
діл США розписав кілька лист. На
листу ч. 1 зложили по 2 дол. пп.
Ірина Козаченко, Ольга Шустер,
Н. Крохмалюк, Яр. Ковалець, Б.
Чорненко, О. Кравчишин, М. Зо-
лочівська, С. Скаськів, Яр. Недз-
ведська, С. Лазечко, П. Марцінів,
М. Легеша, П. Кухар, Яр. Маш-
нівський, д-р А. Недзведський, О.
Климишин, Дарія Конюх, Ольга
Макар, по 1 дол. І. Мелимука. Ра-
зом 37 дол. Дальші листи помі-
стимо в чергових числах.

**Збірник для дітей
„ВЕСЕЛИЙ СТРУМОК“**

Ціна 50 ц.

Замовляти в Централі США

Довкруги Річних Зборів УККА

Поза нами Збори Українського Конгресового Комітету, установи, що об'єднує все українське зорганізоване життя в ЗДА та є речником української збірної волі на терені ЗДА. Українське жіноцтво, зорганізоване в Союзі Українок Америки, має свою представницю в Екзекутиві УККА, бере активну участь у працях УККА та несе співвідповідальність за долю цієї найважливішої для нас установи. Тому до речі буде, щоб ми приглянулись ближче до праці УККА за останні два роки його діяльності, побачили його досягнення і його недоліки та зрозуміли впливаючі з того обов'язки, як відповідального члена тієї установи.

Праця УККА є многогранна. Численні політичні акції, підняті Українським Конгресовим Комітетом за останні два роки, свідчать про те, що УККА пильно слідкує за змінами у зовнішньо-політичному світі та їх відношенням до українських справ і веде перед в обороні прав не лиш українського, але всіх поневолених народів. Створення Американської Конференції для визволення не-російських, поневолених народів ССРСР та участь в Комітеті Американців із Східної Європи виявляє ініціативність УККА, як також його провідну роль в координації праці всіх поневолених Москвою народів.

Незвичайно важливим являється ініціювання цілої низки резолюцій у Сенаті й Палаті Репрезентантів ЗДА в обороні українського народу. Згадати хочби резолюцію в справі переслідування й нищення Москвою віри й Церкви в Україні, резолюцію у справі створення Міжнародної Юридичної Комісії при НАТО, що мала б розглядати злочини комуністичного

режиму проти прав людини і прав народів, резолюцію у справі покликання до життя „Адміністрації Свободи“, що мала б вести активно боротьбу за визволення поневолених народів та цілий ряд інших політичних акцій, в яких УККА брав активну участь та добився позитивних вислідів. Систематичне інформування американської преси окремими комунікатами про актуальні справи визвольних змагань нашого народу та видавання власних англомовних публікацій — це безперечно ті позитиви, що зобов'язують кожного члена УККА до активної співпраці та серйозної підтримки. На жаль, дійсність виказує щось друге.

Показується, що серед нашого громадянства зацікавлення працею УККА послаблюється. Це виявляється головню в зменшенні впливів до Національного Фонду — одинокої матеріальної підстави цієї найважливішої для нас установи.

Здаємо собі справу з того, що останній конгрес виявив певні розбіжності в керівних колах Екзекутиви. Це безперечно ослабило динаміку діяльності УККА та відбилось відемно на Народньому Фонді. Кращого прикладу на нашу стару народню мудрість, що згода буде, а незгода руйнує — не може бути. Саме тепер, коли дійсність вимагає від УККА великої напруги й дії, як на зовнішньо-політичному, так і на внутрішньо-громадському та партійно-консолідаційному полі — виростає нове завдання для зорганізованого українського жіноцтва. Воно повинно виявити якнайбільше активності у підтримці УККА та допомогти у збірці Народнього Фонду, без якого праця УККА не буде

можлива. Тому обов'язково треба, щоб усі Відділи СЧА стали членами УККА та тим активно засвідчили, що їм не байдужа доля цієї важливої, центральної установи. Треба також, щоб Відділи СЧА підтримали працю Відділів УККА на місцях та своєю участю причинились до кращих вислідів його праці. Багато Відділів СЧА є вже членами УККА. Але є ще Відділи, що не усвідомили собі цього громадського обов'язку й повинні тепер цей перший крок зробити. Тим членство Союзу Українок Америки докаже, що воно не тільки сприяє праці УККА, але своєю активною участю бажає виявити свою волю, хоче мати вплив на об'єднання сил унутрі УККА та тим покласти поміст для громадської згоди, яка одинока може дати запоруку успіху праці УККА.

Здобута консолідація наших сил в УККА, була виявом великої громадської зрілості, свідомості відповідальности перед історією й глибокого бажання активно й успішно допомогти страдальній Батьківщині в її визвольних змаганнях. А це є можливо тільки в дружній співпраці всіх громадсько-політичних сил на еміграції.

Це наповнило нас гордістю й вірою, що ми хоч партійно роздрібнені, зуміємо знайти спільну мову, зуміємо злучити наші змагання для однієї нам, спільної, великої мети. Тому українська жінка дорожить тією установою та не може допустити до послаблення її дії, а своєю активною участю мусть причинитись до росту й евоваги тієї організації серед власного суспільства та дружніх народів у вільному світі.

Стефанія Пушкар

I.

Рідко хто гідний буває
Стати старим...
Соняшний світ запалає,
Непогасимий згори.

Спокій та усміх ласкавий,
Стиск материнський руки.
Хтось пригадавсь мені давній,
Милий та рідний такий...

Не підведе, не забуде...
Мріє, коли повернеться!
Скоро? Не скоро? Як чудно!
Чи й я не інша роблюсь?

II.

Досвід мій зо мною.
Тиша непорушна,
А над головою
Темрява бездушна.

І зірки в повітрі
Гомонять в душі...
Досвід мій нехитрий
Тане унутрі.

На зелені могили

Від самого ранку в Дівочому Інституті метушня. Ніхто нічого не говорить, але всі мовчки збираються. Увесь український Перемишль іде сьогодні організовано на стрілецькі могили.

Уставляємось чвірками під катедрою, де формується похід до Пикулич. Напливають нові й нові гурти. По дорозі долучується парохія з Засяння з хоругвами. Ідемо вулицями ворожого міста, співаючи українських пісень. Похід зростає. З бічних вулиць долучуються процесії з довколишніх сіл. Дівчата в народніх строях несуть вінці з дубових листків, золотої пшениці. А на чолі величезний терновий вінець — символ терпіння.

Це він провадить нас на дорогі могили. На страдальному шляху українського народу лягла найвища жертва — молоде життя. Йй поклоняємось сьогодні всі, старі й молоді, жінки й чоловіки. Щоб віддати шану та пам'ятати й далі про визвольну боротьбу нашого народу.

Похід наближається до Пикулич. Там уже маси народу з дальших сіл. Високий хрест на збірній, стрілецькій могилі височіє понад головами людей. Кругом гарно упорядковані могили тих, що їх встигли окремо поховати.

Починається панахида. Блещуть золоті ризи, линуць звуки церков-

ного хору. В молитві підносяться очі до неба. Дай їм, Господи, вічний спокій! Отим, що пішли перші й поклали молоде життя... Бо їх жертва вказала шлях другим...

А в ту саму годину моляться за їх душі на всіх стрілецьких могилах. У містах і містечках, по селах і присілках. А на Маківку йде великий, може найбільший похід із усієї землі української.

Ідуть вони... І безліч їх
Упало в бою, на дорозі.
Ні плач, ні ворога погрози
Не здержать радісний потік.

Сірий листок паперу з далекої Караганди.

„А твій брат згинув у 1947 р. і похований десь у Сколім за староцією. Ніхто не знає, де його могила. Він був такий гарний, молодий, усі люди в селі його любили. А для нас він не вмер, він буде вічно жити в наших серцях“

Так пише сестра. Ота сестра, що через цього брата мусила покинути рідне село й навіки розлучитись із родиною. Бо мати заслана на далекому Амурі й ціла родина розбита. Та пошана для брата, отого молоденького вояка УПА, що його могили не знають — дала їм силу перетривати страхіття лагерьу й суворої чужини. І лучить їх і сьогодні в дні Зелених Свят.

У вогні й крові росте та гарту-

ється українська людина. Це вже не нарід спокійних хліборобів, а нарід воїнів, що не лякаються ніякої жертви. Це нарід тих 500 жінок, що не вагались піти на певну смерть „за друзі своя“.

З далекої, заокеанської країни линемо й ми думками на дорогі могили. Хто відвідає їх у ті дні? До давніх стрілецьких могил прибули нові, розкинуті по узбіччях Карпат, ярах Поділля, хуторах Волині і ланах Надбужжя. Хто зложить вінець на збірній могилі чи завітчає дорогі хрести? Хто помолиться за молоді, буйні голови, що їх „могили навіть не знають“?

Та пам'яті про них живе. У Воркуті й Караганді, у Мордовії й Норильську — згадають їх у той день. Згадаємо й ми їх, розсіяні по поселеннях у вільному світі. Весь український нарід об'єднається у спільній молитві й поклоні своїм героям.

Засвітімо в Зелені Свята радісну зелену свічку надії у кожній хаті, як каже др. Фабіян. Тоді світла їх зіллються в могутню силу світла й тепла, яке пройде крізь усі граніці й залізні заслони і проникне в тюрми та концентраційні табори та в убогі хатини там на далекій, поневоленій Батьківщині і передасть радісну вістку: Ми про Вас не забули!

В. Ц.

Конференція Суспільної Служби

Американська Конференція Суспільної Служби щороку в травні відбуває свій зїзд. Раз у рік зіжджаються представники всіх державних і міських установ, добровільних агенцій, шкіл і станиць, щоб підвести підсумки проробленої праці та намітити дещо на майбутнє. Членом її є також Злучений Американсько-Український Допомоговий Комітет, що висилає своїх представників.

Цього року відбулись наради від 18. до 24. травня у Філадельфії. У велетенському будинку Комерційного Музею в підземеллі відведено залю на канцелярію зїзду і виставу. А в сусідній Конвенційній Галі на чотирьох поверхах радили комісії та відбувались панелі, дискусії і тому подібне.

На перший погляд вражала масовість почину — кількісна й якісна. Здавалось, що в цій суміші проблем і груп трудно зорієнтуватись. Але по часі видно в цьому продуманий плян. Суспільна служба країни обіймає такий широкий засяг, що тільки при дбайливому поділі та спеціалізації можна подолати поодиноким її завданням.

Президенткою Національної Конференції Суспільної Служби є Маргарита Гікі, редакторка суспільних справ у Ледіс Говм Джорнал. Її виступ відкрив ділову частину зїзду 27. травня темою „Перспективи суспільної служби“. Її виступ доповнили два промовці з-поза середовища. Промовляв гвернор стейту Пенсилвенія про становище офіційних чинників до суспільної служби і президент Міжнар. Конференції Суспільної Служби, канадієць Девідсон, про завдання суспільної служби в виду великих суспільних, політичних і економічних змін у світі.

Є п'ять великих ділянок суспільної служби в Америці. Це є опіка над дітворою, допомога старим людям, служба для хворих, опіка над морально хиткими і допомога новим імігрантам. Кожна з цих ділянок має різні степені й відділи праці. Але в загальному можна було весь матеріал зїзду звести до цих галузей.

Правда, між ними немає точних

границь. Одна переплітається з другою, одна залежна від другої. До того дійсність видвигає все нові проблеми. Тому в праці суспільної служби видно гнучкість і рухливість, таку саму, як і в житті країни. Спостерігати! Каже програма одної доповіді, — нотувати всі прояви та розглядати їх рівночасно...

Ось виринуло зло, що прийняло застрашливі розміри — молодеча злочинність. Донедавна це ще не було такою поважною проблемою країни. Тому перекидаються на це поле більші сили. Опіка над занедбаною дитиною стає одним із головних завдань суспільної служби.

А способи праці? О, тут ішло головне намагання зїзду. Знайти методи, що оправдують себе у кожній галузі. Наприклад, як наладнати дозвілля дітей у великих містах? Чи старим людям краще жити в товаристві своїх ровесників, чи в родинному крузі? Як піддержувати звязок із тими, що випущені з тюрми? Чи й як повинні працювати вилікувані нервово хворі? Як дають собі раду імігранти старшого віку?

Тим цілям служили звіти, дискусійні зібрання, фільми, діаграми. Наприклад, шкільна секція Національної Асоціації Суспільних Працівників звітувала про труднощі співпраці з батьками. Працівники, що мають досвід у гуртовій роботі, розказували про орудування групою, а спеціальна сесія обговорила техніку добре веденого зібрання. На діаграмах зображено осяги тієї чи іншої галузі. А фільми демонстрували поодинокі випадки та їх полагадження.

Звісно, що учасники зїзду усілі поділитись. Сьогодні можна вже говорити про спеціалізацію працівників суспільної опіки так, як говоримо про спеціальність лікаря чи хеміка. Хто набрав досвіду в допомозі старим людям, той не зможе багато сказати про опіку над дітворою. Або ті, що працюють з імігрантами не мають досвіду в праці з каліками.

Зїзд розгорнув не тільки різно-

гранність проблем, але також показав цілу скалю суспільних працівників, що діють у ЗДА. Є вже багато високо-освічених і кваліфікованих сил, що поставили собі це за своє професійне завдання. Але багато більше працівників, що силою свого звання натрапляють на людські проблеми та чують у собі покликання до розв'язки їх. Це священники, черниці, лікарі, медсестри і вчителі. Але найбільше може звичайних смертних, що хочуть допомогти ближньому. Це єдині з жертвенним серцем і щедрою рукою, що хочуть віддати свій час, своє вміння та гріш, щоб дивинути людину з нещастя або запобігти йому.

І тільки у сполучі цих усіх елементів може успішно розвинути суспільна служба. Фахове знання одних, досвід других і запал третіх зливаються в одну велику рушійну силу. Переріз її діяння дає щорічний зїзд.

Для нас найцікавіша ділянка нових імігрантів та їх вростання в ґрунт. Її реферувала Американська Федерация Інтернаціональних Інститутів на кількох сесіях. Ішло тут про гуртову роботу з ново-прибулими, а також демонстрування, трудних випадків з-поміж них. Долучено фільми про переселення, що показували намагання й реакцію різних національних груп.

Зїзд став переживанням для всіх його учасників. Фахівці чи зацікавлені вийшли збагачені з нарад. А недосвідченій людині він дав враження великої сили, що спрямована на перевірку і лікування суспільного лиха.

Л. Бурчинська

КЛОПОТИ ШВАЙЦАРОК

Вся увага швайцарських жінок звернена тепер на право голосування, якого не хоче їм признати парламент. Тепер вийшов закон, що обов'язує жінок нарівні з чоловіками до участі в цивільній обороні країни і швайцарки надіються, що тим шляхом удасться їм підготувати право голосування для себе.

З давню минулого

(Спогад про Софію Русову)

(Докінчення)

Софія Русова — за всіма своїми науковими й громадськими заінтересуваннями і справами — ніколи не мала часу для себе, для вигод, для плекання своєї особи. Якщо залишалось колись зайвого часу чи засобів, присвячувала їх дітям чи внукам, хоч була вже тоді в віці, що треба було їй вже тоді більше дбати про себе чи дати другим подбати про себе. Було це подивугідне, як у важких, емігрантських обставинах вона все старалась обмежити до мінімум свої вимоги до мешкання, одягу чи харчування і все таки дбати про можливість праці й заробітку та не тратити при тому рівноваги, а то й життєрадості й гумору.

Коли Ольга Басараб полагоджувала для неї перед виїздом до Риму на знаній вулиці Маріягільф конечні в дорогу закупи з гардероби, Софія Федорівна жартувала, що ми насилу хочемо зробити з неї „шикарну даму“

Стрічалась з Софією Русовою і тоді, коли вона їдучи на конференцію Міжнародної Жіночої Ради до Копенгаги також зупинилась у Відні. На тій конференції (це були наради управи МЖРади і всіх її комісій), на якій була ще одна українська делегатка Ганна Чикаленко-Келлер, Софія Русова попала в конфлікт із польською делегаткою Шебеко, членкою польського сенату. Сенаторка Шебеко все старалась пошкодити українкам на різних міжнародніх жіночих з'їздах, тому можна зрозуміти Софію Русову, що вона при своїй імпульсивній вдачі не хотіла подати руки п-ні Шебеко, коли представниці англо-саксонського світу хотіли довести до їх згоди (але не до конкретного розгляду й полагодження українських домагань). Деякі з делегаток брали це Софії Русовій за зле, інші співчутливо gratулювали їй та висловлювали свої симпатії — розказувала мені Софія Федорівна по повероті з Копенгаги.

Також двічі бачилась я з Софією Русовою в Празі, у зв'язку

зі з'їздами, які влаштувала там Міжнародня Ліга Миру і Свободи. Ще на конгресі цієї нової міжнародньої організації у Відні в 1921 р., коли то прийнято там Українську Секцію, порішено влаштувати в Чехії двотижневу літню „школу миру“ з пацифістичними викладами різних видатних особистостей. Це переведено в життя вже в слідуючому році. Рівночасно відбувались наради різнонаціональних діячок Міжнар. Ліги Миру і Свободи, в яких багато уваги присвячено наладнанню співпраці чеських жінок із німецькими громадянками Чехословаччини, які з недавньої панівної нації стали нац. меншиною і важко було їм із тим зжитися. В ролі господині виступала сенаторка Франтішка Пламенкова, до війни близька співробітниця Масарика і Бенеша. Пламенкова, що мала повну підтримку уряду, дуже добре підготувала для чужинних делегаток прийняття у посадника Праги, міністра внутрішніх справ Гірси, оглядини Градчан, університету та інших, гідних уваги місць „золотої Праги“; підбрала добрі приміщення і викладові залі в купелевій місцевості Подебрадах (які стали пізніш науковим центром української еміграції).

Пламенкова добре ставилась до українок і з пошаною відносилась до Софії Русової. Запросила її тоді виступити з промовою на публичнім вічу, яку Софія Федорівна виголосила по-французьки для делегаток із різних країн Європи й Америки, а по-українськи для нашої публіки. Виклади та імпрези літньої школи Ліги Миру і Свободи відвідувало багато українок, що жили тоді там. Із заграниці прибула тоді лиш сенаторка Олена Левчанівська з Волині та я, тоді з Відня.

Софія Русова дуже добре зясувала тоді клич міжнародньої жіночої організації Ліги Миру і Свободи, кладучи натиск на другу частину її програми й ілюструючи фактами з тодішньої дійсності на українських землях, доказувала,

що без можливості свобідного розвитку нації не може бути мови про тривкий мир.

Ще раз бачила я Софію Федорівну у Празі з нагоди конгресу Ліги Миру і Свободи в 1929 р. У склад делегації Укр. Секції Ліги входили Блянка Баран, як голова, я, як містогорова, обі зі Львова, та празькі членки Ліги — Ольга Галаган, Івга Лоська і Харитя Кононенко. Софія Русова не погодилась тоді увійти у склад делегації з особистих причин, а на промовця запросила була Централя Ліги Мілену Рудницьку, як парламентаристку.

Та я зустрічалась тоді із Софією Федорівною, навіть жила в неї у її скромному помешканні у старій хатині посеред городу; мабуть було це на Сміхові. Місця було доволі, бо дочка влітку працювала поза Прагою і внуки теж були на селі. В часі вакацій не мала вона лекцій у Педагогічному Інституті та все була зайнята викінчуванням рукописів і коректою, все рухлива і в поспіху але виглядала трохи втомлено.

Хоч літня вже і в скрутних матеріальних обставинах, як уся тодішня українська еміграція у Празі, Софія Русова дальше живо цікавилась громадським життям, дальше очолювала Жіночу Національну Раду і пізніш знов виїздила на міжнародні жіночі конгреси, раз до Франції з Харитею Кононенко, а удруге з Ольгою Галаган мабуть на Словаччину.

Востанне бачила я Софію Русову у Львові у 1937 р. Зустрічала її на дворці, як 15 літ тому у Відні, лиш що цим разом вона приїхала з Праги сама та що їй минула вісімдесятка. Така сама струнка і рухлива, так само незаінтересована своєю вигодою, приїхала звичайним, пасажирським поїздом, навіть у тому легкому жакетику, що колись із України і з маленькою валізочкою в руках. Заїхала зразу до мене, що жила тоді, як колись вона, у старій хатині і на окраїнах міста. Але її запросив Союз Українок, то ж для вигоди

Львівські організації влаштували Софії Русовій 80-літній ювілей у 1937 році. На світлині промовляє член президії Рідної Школи Блянка Баран, вітаючи ювілятку.

The late Sophia Russova, renowned Ukrainian patriot and leader, had been honored in 1937 at Lviv on the occasion of her 80th birthday by all Ukrainian organizations.

другого дня перевезли її до заможної хати д-ра Федака, в якого домі піднаймав свою домівку Союз Українок. Було це під зиму; нагло взялися сильні морози і ми боялись, щоб Софія Федорівна не простудилась і треба було — не робити з неї „шикарну даму“, а просто одягнути стареньку бабусю в шось теплого, бо вона сама про себе не дбала. Цим разом зайнялась тим Софія Ракова, голова Т-ва „Українська Захоронка“.

Цікавили її справи Союзу Українок, якого гостем вона була, та творення всесвітнього об'єднання українських жіночих організацій. Але мабуть ближчими були їй виховні справи. Зараз по приїзді прохала мене сконтактувати її з Василем Сімовичем, що працював тоді у „Просвіті“, а з яким та його дружиною жила близько ще тоді, коли він був ректором, а С. Русова професором Педагогічного Інституту в Празі.

Відвідала тоді Софія Русова у Львові приватні українські школи — передшкілля „Укр. Захоронки“, учительську семінарію й гімназії „Рідної Школи“, побувала на лекціях української мови в державній гімназії. Розказувала тоді мені, що була просто захоплена особливою здібністю і зацікавленням своїм предметом, що їх викладав **учень** Юрій Луцький, що тепер має катедру славістики в університеті в Торонті. Мабуть тодішні професори-україністи, що живуть тепер у вільному світі, пригадують собі ці відвідини.

На тодішніх нарадах Союзу Українок я не бувала, але була на прилюдному виступі Софії Русової в Нар. Домі. Може трохи сповільніли рухи, може трохи слабший голос, але те саме обличчя, обрамоване жмутками непокірного сивого волосся, а з-за окулярів той самий погляд розумних очей, магічно ясна думка і палке,

переконаливе слово. Дуже тактовно і зручно зуміла тоді Русова обговорити конфлікт, що був тоді у Союзі Українок і несподівано виявився у дискусії. Обом сторонам виказала вона дуже делікатно, в чому їх помилки й недотятнення.

Такою залишилась у моєму спогаді з часу останнього побачення з нею — Софія Федорівна — ця жінка, що хоч чужого роду (батько її був шведського, а мати французького походження) з наймолодших літ аж до пізньої старости віддавала всі свої сили, знання і палке чуття для добра української справи. Згадуються й інші визначні жінки України чужого роду — побіч Софії Русової — Наталена Королева, Марко Вовчок та Марія Загірня — всі вони українки по своїй волі, своєму бажанню й почуванню, бо зродила їх і зростила їх українська земля та захопила їх своїм незрівняним чаром.

Олена Залізняк

З листів до Редакції

ЛЯЛЬКА-БОЯРИНЯ

З нагоди ювілею 45-ліття **Плесту, ми, гурток „Веселка“ 10 Куреня Юначок ім. Ольги Кобилянської в Дітроїті, вибрали опрацювання Київщини до ювілейних змагань. Між іншим плянуємо зладити ляльку в боярському строю. Чи є для того описи й рисунки?**

За Гурток „Веселка“:

Лярисса Зубаль, гурткова
Калина Ткачук, писар

Бояри — це були представники шляхти у нашій княжій державі. Припускаємо, що хочете вбрати ляльку в стрій знатної жінки княжих часів. Жінки бояр одягались подібно, як княжа родина — у двірський стрій візантійського крою. Опис такого вбрання знайдете в Енциклопедії Українознавства у відділі Матеріальна Культура. А рисунки строю знаходяться в різних наших виданнях. Наприклад, у монографії „Св. Софія“ є фрески, що зображують родину Ярослава Мудрого. А в виданні картин В. Дядилюка „Володарі княжої доби“ є гарний кольоровий образ княгині Ольги.

У співпраці з батьками

Серед дітей у школах відчувається атмосфера жнив вкінці шкільного року, а нервово-радісне напруження опановує й докільця і вже й старші громадяни зосереджено слухають юнацького гомону, коли проходять мимо гурту школярів: **Що їх турбує? До чого змагають? Що їх радує?**

Від одного гурту долітають слова білявого хлопчини, що очима, руками й чуприною показує, що „тест“ був дуже тяжкий, а все ж він його переміг, усе дописав; якась русяве дівча у другому гурті тішиться, що вчителька спитала з українського саме те, про що ще й дома з татом читала, та ще більше знала, ніж питали. Також її менший братчик намагається доказати те саме про себе.

Та не всі діти веселі. Є між ними й похнюплені і жалісні обличчя — тим щось не вдалося, з їхньої вини чи з чиеїсь — невідомо. Та всіх перекикують ті діти, яким начебто все одно, які виломлюються з хвилюючої атмосфери шкільного гурту; їхні грубі вигукки і дикий, крикливий сміх не відбивають тихої, проникливої радості від успіху праці, радості довершених жнив. Це ті, в душі яких не знайшло відгуку слово вчителя, ті, що прогайнували рік. І сумно спостерігати їхню рознуздану невиправдану веселість.

Коли вчитель сприймає цю мозаїку настроїв і виявлених емоцій, думає він ще й про ті всі причини, що довели до такого чи іншого прояву вкінці шкільного року. Дуже багато заважило тут, чи співпрацювали батьки дітей зі школою, з учителем, з його намаганнями приблизити українознавчі предмети до духовності дитини. Деякі діти читали добре, плавно, виконували письмові завдання, приготувляли задане з читанки — були це майже завжди ті діти, які мали певну увагу й допомогу з боку батьків.

— Мама каже мені завжди читати вголос завдане і то по два рази, тоді, як прийде з роботи і варить обід у кухні. А потім я ще

мушу оповідати прочитане вголос, — оповідає малий Олег не без нарікання на строгість мами.

— Зате ти гарно читаєш, краще від інших — хвалить учителька.

— Мама мені також каже голосно читати і переглядає написану вправу, і як зле, то каже ще раз писати, а інші діти за той час бавляться... — жаліється у своїй широті маленька Таня, що читає байки Глібова й Руданського з таким живим виразом, як мала артистка.

Є деякі батьки, що не можуть з якихось причин ближче проникнути в матеріал, що проходить в класі, зате пильнують, щоб дитина виконувала лекцію, як сама може найкраще, щоб відвідувала без пропусків школу, щоб не спізнилась та щоб добре поводитись у школі. Це видно вже з того, що звичайна згадка про те, що як то прикро буде говорити з мамою чи татом про його поведінку, викликає відповідну реакцію і дитина починає краще поводитись. На інших та згадка про батьків взагалі не впливає, так якби їх і не було.

Та не тільки на шкільну поведінку і на виконання домашніх завдань впливає зацікавлення батьків дитиною і школою, але й що найважливіше — на весь розвиток дитини, на її лексику, зокрема на її близькість чи віддаленість від поняття України. Коли батьки вдома після праці знаходять час, охоту й енергію на розмову з дитиною, вона чує більшу кількість українських слів відповідно примічених, її лексика стає багатшою, вона і в школі може висловитись повніше, точніше і барвистіше. Цього не бачимо в дітей у цьому розумінні занедбаних вдома: їх тяжко схилити до того, щоб вони висловлювались цілими реченнями, щоб точно виразили свою думку. Якщо батьки у розмовах із дітьми заторкують різні ділянки української проблематики в доступній дитині формі, Україна для дитини перестає бути якимсь неіснуючим міражем із книжки, вона стає частиною життя дитини, її

істоти, інтересів її батьків, її духовним підґрунтям. І радісно вчителів, як дитина навіть на перерві починає заціпати його питаннями про це чи про те на Україні. Учитель радо відповідає, додає до уяви дитини дрібку свого досвіду і образ в уяві дитини стає багатшим і повнішим.

Час перебування дітей в українознавчих школах порівняльно такий короткий, що без духової співучасті батьків ледве чи можна сподіватись якихсь тривких наслідків праці.

Наталя Пазуняк

НОВІ ВИДАННЯ

Анна Франко - Ключко: ІВАН ФРАНКО І ЙОГО РОДИНА. Спомини. Накладом Ліги Визволення України, Торонто, 1956. Ст. 132.

Добре зробила дочка Івана Франка, що написала зовсім безпретенсійно свої спогади про незабутнього Батька і його родину. Вони дають дуже багато автентичного, біографічного матеріалу, зясовують побутові відносини і середовище сімейного життя і праці великого Каменяря. Навіть дрібні, наскрізь інтимні епізоди накреслиють життєвий шлях сім'ї, її радощі і смутки, дозвілля та важкі будні — працю для кусника хліба. Це так сказати б — вже далекий світ для молодого покоління, народженого поза Україною, а навіть для молоді новоприбулих. Це дійсно розмотування життєвого клубка цілої сім'ї та осіб, найближче зв'язаних із життєвим шляхом Івана Франка.

Нашого великого поета бачимо там, як живу людину, чоловіка й батька. Також постать матері на світліла авторка тепло і тільки з цих її споминів можна зясувати собі, що вона була дійсно вірною помішницею-дружиною, яка „жила його життям, була його інспіраторкою-дорадницею“ Вона, як пересаджена квітка у новий, непригожий ґрунт, поволі виділа,

НАШЕ ЖИТТЯ — ЧЕРВЕНЬ, 1957

Оберльойтнант Юнкер

— Пробачте, докторе, ми мусимо завязати вам очі.

Томі Григору це байдуже. Він звик уже до цих несподіваних нічних ескапад з усіма їхніми таємничими заходами.

Коні бігли по рівному і повозка котилася швидко вперед. Молодий доктор похилився дозад, спираючи голову на подушку, так, немов би збирався спати. Ніч була тиха, а свіжий подув із піль приносив запах вишневого цвіту. Проте йому не спалось. Забагато думок набилося в голову. Не тому, що не знав, куди везуть його цієї ночі. Знати забагато було небезпечно. Тома думав про свою молоду жінку, яка не могла привикнути до дикости їхнього теперішнього життя і яка жаде кожної ночі — напружена і схвильована — аж поки він не повернеться. А що, якби він справді не повернувся?

Він думав про закваторованого в їхньому домі німецького старшину, що був — Тома гірко посміхнувся до себе — асистентом самого ляндкомісаря. Цей молодий чоловік намагався бути приятним і товариським: він із тактом уникав усякої болючої тематики і робив усе, щоб побут свій зробити коли не приемним, то хоч стерпним. Чи можна йому довіряти? Томина мати зробила б усе для цього німця, але в неї — жіноче серце, а крім того Герр Юнкер нагадував їй другого сина-воєнка, що згинув на початку війни. Асистент ляндкомісаря! Чи не наслали його умисне, щоб стежив за Томою, щоб зрадив?..

Вчора під час святкового обіду Герр Юнкер підніс свій тост — це була річниця Томиного вінчання і старшина зробив несподіванку молодому подружжю дарунком

жертвуючи всім для подруга й сім'ї — майном, здоров'ям, життям. Її постать ще досі не знайшла належної оцінки.

Одна заввага: в ім'я історичної об'єктивності варто було б пропустити негативні наслідки певних осіб, як напр., Михайла Грушевського. Книжка зискала б тим на вартості й історичній правді.

К. Г.

справжнього французького коняку — „За чоловіків, що мусять бути на сторожі і за жінок, що завжди терпеливі!“ Напевне мав при цьому щось на увазі, бо коли казав: — Докторе Григоре, бажаю вам ще багато таких щасливих річниць у майбутньому, — він усміхнувся так, неначе хотів оправдуватись, а в його ясних, голубих очах малювалися спочування і смуток.

Чи була це пересторога? Чи може тільки після кількох чарок коняку на пана Юнкера найшла сентиментальність від згадки про власну родину в далекій батьківщині? Може прийшла утома від війни і воєнних трудів? Може обридла вже й роля надлюдини в чужій, окупованій країні?

Повозка раптово зупинилася. Тому запровадили в якийсь підвал і після того, як з очей скинули йому перев'язку, він побачив себе у тьмяному, вогкому, свічкою освітленому приміщенні. Він підійшов до ліжка, де лежав хворий і наказав принести води й більше світла. Мовчки почав працювати.

Нерухомо у темному закутку сиділа стара людина. Коли засвітили більше свічок, Тома на поморщеному старечому обличчі завважив довгий червоний шрам. Було щось знайоме в цьому діду-севі й у цьому шрамові. Коли Тома покінчив уже з пацієнтом, він обернувся, щоб поглянути на старого.

— Ваш син? — спитався коротко.

— Останній син.

Дід поволі цідив слова. Не обертаясь, коли говорив, а очі його, зовсім безвиразні, зависли на стіні перед ним.

Тепер докторові Григору пригадалось: він зустрічав уже цього чоловіка, він знав історію його шраму.

Це було перед двома роками, коли ще ляндкомісар був зовсім незнаний у повіті й міг безпечно сам їздити по селах, допильнуючи сплати контингентів. У цивільній професії — різник, він глибоко перейнявся несподіваним підвищенням, що його принесли

йому війна й партія та що зробило його паном життя і смерті п'ятдесяти тисячного населення повіту.

Одного разу він потрапив на сільський мітинг, де — як підозрівав він — плянували бойкот нового, накиненого німцями, контингенту. Селяни піднялись у безмовному привітанні, відкриваючи голови. Але ляндкомісар запримітив одного, що ні не встав, ні не скинув із голови старого, як і він сам, капелюха. У приступі люті кинувся ляндкомісар на старого з нагайкою. Вдарив по обличчі — раз, другий... Тоді із гурту вискочив наперед молодий хлопець і, схопивши ляндкомісаря за плечі, кричав, потрясаючи цілою його поstattю:

— Не бий, не бий! Ти свине проклята!.. Мій батько не бачив вас! Він... сліпий!

Так, доктор Григор памятав добре. Він же сам зішивав глибокий розтин на обличчі старому. Хлопця, що намагався боронити батька, заслали в концентраційний табір „за брак пошани й опір окупаційним властям“. Той, що лежав тут у вогкому підвалі, був найстарший син, останній.

— Скажіть, докторе, чи буде він жити?

Григор дивився в обличчя діду-севі і зрозумів, що він не може його обманувати. Все таки, він не міг примусити себе заговорити про дві кулі, що їх він витягнув раненому із прудей, про шкоду, яку вони всередині зробили і про те, що він боїться за слабе пацієнтове серце.

— Його життя в Божих руках, — сказав він просто.

Раптово розкрилися знадвору двері і на порозі станув ляндкомісарів асистент, Герр Оберльойтнант Юнкер.

— Ви підете зо мною, докторе Григоре! — сказав він різко.

Надворі ждало військове, полевне авто. В ньому нікого не було, навіть шофера, і Тома зі здивуванням побачив, що Юнкер сам сів при кермі. Вони їхали з великою швидкістю і Тома почав уже обдумувати можливість боротьби й утечі, коли Юнкер заговорив:

За почуття міри

Недавно тому появились на сторінках „Нашого Життя“ два дописи, що звернули на себе мою увагу. У рямцях дискусії на організаційні теми писала п-ні Дарія Бойчук про поглиблення праці у Відділах СУА, а їй відповіла п-ні Анастасія Біловус.

П-ні Дарія Бойчук звертає увагу на виховні проблеми і закликає Відділи СУА, щоб присвятили ви-

— Чоловік, що був вашим пацієнтом сьогодні, убив передчора двох людей із Гестапо. Яких тридцять кілометрів звідсіль. Ви знаєте, яка жорстока помста за смерть кожного німця. За годину в цьому селі почнеться пошукувальний рейд. Не питайте мене, звідки я про знаю, — він дивно якось засміявся, — я сам беру в ньому участь!

— Що ж вони робитимуть? — запитав Тома.

— Те, що звичайно. Кількох повісять, щоб дати відстрашаний приклад. Візьмуть закладників. Якщо знайдуть його, кара не буде така гостра... Як із ним?

— Вмирає.

— Це облегшить справу. Нехай він помре, щоб жили інші.

— А куди ви везете мене?

— Якто, куди? Само собою — німець засміявся і вдарив Тому по плечах — везу вас додому, друже. З вашої дружини до цього часу остав уже, мабуть, тільки клубок нервів...

— Ви... везете мене додому? Ви... асистент лядкомісаря? Для чого ж то ви хотіли б мене рятувати? Та ще й ризкуючи самим собою?

— Ваше життя цінніше, бо ви іншим рятуєте життя, — сказав Оберльойтнант. — І ви подобається мені, Григоре, вашою безкорисністю і відвагою. Зрештою, — додав він після короткої мовчанки, — я не лиш лядкомісарів асистент і німецький старшина. Я теж звичайний собі Герр Вільгельм Юнкер, просто — людина.

Марта Тарнавська

ховній ділянці більше часу й уваги. Із цим можна погодитись. Від виховання наших дітей залежить будучина нашого народу. Але нам треба мати на увазі також інші ділянки нашого життя. Не можу погодитись із пропозицією п-ні Бойчук, щоб суспільну опіку залишити Українському Золотому Хрестові. Ця ділянка є одним із поважних завдань Союзу Українок Америки. При своєму заснованні СУА поставив собі за ціль допомагати тим, що цього потребують. Був час, що вся наша увага була звернена на допомогу рідному краю, поміч Америці в часі війни, піддержку наших братів і сестер на скитальщині. Пожертви йшли і йдуть далі. А пригадаймо собі, що Відділи СУА співпрацювали при будові церков та шкіл у ЗДА та й тепер складають великі жертви на ті цілі. Жінка по своїй вдачі склонна до жертви праці й гроша і цього вияву не можна їй відібрати.

Це правда, що зі зростом нашої організації ми повинні поглибити й поширити різні ділянки. Та в ніякому разі не сміємо зрікатись якоїсь із тих, що статутом приписана. Коли Союз Українок Америки на тому статуті розвинувся в велику організацію та протривав більш як 30 літ, то видно, що під нього покладено тривкі основи, яких не слід звужувати. Навпаки, їх треба поширити й поглибити. Ми повинні вишукувати нові методи праці, щоб зацікавити й закріпити наше членство. А цим ми приєднали б також тих, що не увійшли до організації, а могли б також багато зробити.

Та й організаційно одна тільки ділянка праці себе не справдала б. Кожен Відділ СУА знає свої можливості, бо вони залежать від спроможності й зацікавленості його членок. Трудно було б, накинути їм одну й ту саму ділянку та відмежувати їх від других, як суспільної опіки чи зв'язків.

Та у статті п-ні Бойчук й побачила добру волю у вислові своїх думок для поглиблення праці СУА.

Можна в дечому не погоджуватись щодо її підходу. Але ніяк не можна інсинуувати їй цих деструктивних елементів, що їх чомусь дошукується п-ні Біловус у своєму листі до редакції.

У своїй статті п-ні Бойчук кладе вагу на розподіл праці поміж поодинокі організації. „Відділи не можуть вести діяльності тільки в одному напрямі, — пише вона, — приміром призирання фондів для своєї парохії“. Отже не можна вважати цієї думки „неповажним і нехристиянсько-патріотичним голосом“, — як пише п-ні Біловус. Бо вже кілька рядків далі п-ні Бойчук визнає своє становище: „Це одначе не значить, що хочу, щоб жіноцтво стояло осторонь цих проблем“.

Думаю, що заслуги пластових виховників у релігійному й патріотичному вихованні нашої молоді надто відомі, щоб треба над цим далі розводитись. А висновки п-ні Біловус, у чому лежить Божа кара — занадто далеко йдучі й неоправдані.

Дискусії на сторінках нашого журналу на організаційні теми дуже цінні, але треба вимагати, щоб вони були удержані у спокійному тоні й були диктовані доброю волею дискусанток. Лиш тоді вони причиняться до дальшого розвою організації та затримають у ній толеранцію для релігійних і політичних почувань, якою вона відзначалась довгі роки.

Катря Пелешок

Голова 1 Відділу СУА

Вже вийшло з друку:

Ірина Павликовська

НА ГРОМАДСЬКИЙ ШЛЯХ

Нарис історії жіночого руху

Багато ілюстрована книжка.

Ціна 1 дол.

замовляти в Централі СУА.

Що з квітетом „Верховина“?

Квітет „Верховина“ здобув собі за короткий час велику популярність. Талановита диригентка, милозвучні голоси співачок і гарно дібраний репертуар полонили публіку. Тому й не диво, що вістка про декомплетування цього квітету пройняла всіх жалем.

Але приятелі його не попадають у зневіру. — Хто знає Оленку Глібович, його диригентку, той певен, що квітет оживе знову... Вона вже видобуде голос, хоч би з-під землі. О, не даром вона з Закарпаття!

Чомусь у нас про закарпатців така думка. Зрив 1939 р. пов'язав їх теплим вузлом крові з серцем України. Тому зі щирим сентиментом розглядаємо все, що вони вносять у нашу культуру.

Із Великого Бичкова молода Оленка Арделян вивнесла знання народних пісень. У гімназії в Мокрицях вона зустрілась із творами українського хорового мистецтва, що його вчила там Платоніда Щуровська. Потім студії в консерваторії і диригентський курс у Празі.

А потім почалась мандрівка. Студії консерваторії в Берліні у р. 1942-45, помішниця проф. Гнатишина при веденні мішаного хору і врешті жіночий хор у Брокдорфі, англ. зони, де вчила теорію музики у школі. А потім виїзд до Канади, засновання жіночого хору „Арфа“ у Торонті і вкінці квітет, що про нього мова.

Оце в коротких рисах шлях Оленки Глібович. Але шлях „Верховини“ щойно починається. Оце й мозольний шлях невисипущої, музичної праці.

— Перш усього треба було дібрати голоси, розкаже молода диригентка. Чотири голоси однакової сили. Це здається нетрудно, правда? Але треба знайти музикальних жінок, а головне — охочих до того діла. Бо ж знаєте, скільки це вимагає праці?

О, так, це можна собі уявити.

— А друга трудність — це репертуар. У нас його майже немає. Приходиться шукати, придумувати, гармонізувати. У великій мірі

допоміг нам проф. Гнатишин, що зладив для нас кілька пісень. Деякі пісні чужих композиторів я сама переложила на українську мову, щоб включити їх у нашу програму, як „Баркароль“, „Орхідеї“ чи Вальс із „Веселої вдови“.

— А третє — це була техніка квітету. Признаюсь, що ні я сама, ні мої співробітницї не знали її на початку. Треба було виробляти це вміння впертою працею, студіюванням зразків та музичною інтуїцією. Можливо, що й цього нам бракувало на початку. Але тим більше вдволення в нас, що до всього дійшли ми власними силами.

— Спершу виступали ми тільки в радіопередачі Шарвана, який також причинився до створення квітету. Бо можна було не звертати уваги на вигляд нашої чвірки, а тільки на музичну сторінку. Це

нам дуже допомогло зясувати собі всі музичні вальори й недоліки. А потім уже, коли запросили нас вперше на імпрезу в Торонті, ми вже набрали відваги. Згодом наш репертуар зріс до 27 пісень і ми могли відважитись на власний концерт. Слідувало турне по містах Канади й ЗДА.

Всі його памятаємо. Оце невелику групу співачок, що внесла стільки радості в наше життя. Бо й не тільки послухати їх хотілось, але й бачити у барвному гуцульському строю чи елегантній вечірній сукні.

Оленка Глібович усміхається у відповідь на цей комплімент.

— Костюм — це важливі рямці для квітету. Над ним приходиться теж дбайливо попрацювати. І ще й сполучене це із поважними коштами. Бо його теж треба міняти, як і репертуар.

Але що це за слухи з декомпле-

Стефанія Жовнір-Клос, піаністка квітету „Верховина“
Stephanie Zhovnir-Closs, the pianist of the quartet.

Памяті дослідниці

(У першу річницю смерті Лідії Ненадкевич)

Небагато в нас було знавців і дослідників української народної вишивки. Чомусь так зложилося, що при досліді народнього мистецтва більше цікавились килимами, ганчарством чи хоч би писанками й у тих ділянках маємо багато оглядів і праць. А вишивка із своєю складною, прадавньою технікою чекала дослідниці-жінки. Щойно вона звернула увагу на цю галузь домашнього промислу й відкрила нам її закони.

туванням квартету? Чи справді загрожує це кризою?

Оленка Глібович накреслила силуетки співачок. У квартеті справжня соборність — три українки, народжені в Канаді (Лисанюк, Підручна та піяністка Клос), одна галичанка (Мирослава Брездень), одна волинянка (Тамара Косач) і диригентка з Карпатської України. Українська пісня сполучила їх в одне ціле. Охотою і залізною витривалістю вони створили цю мистецьку одиницю, що зветься „Верховиною“.

— Це треба зрозуміти й підкреслити. Бо ж кожна з нас працює, а деякі в важкій фізичній праці. Як важко нераз вирвати вільну хвилину на пробу! А помимо того всі старались, бо любили українську пісню і хотіли їй служити.

— Цим бажанням живуть і далі. На короткий час перебило нам роботу те, що ми втратили деякі голоси. Мирослава Брездень вийшла до Дітройту і я заступала її на кількох виступах. А потім покинула нас Надія Лисанюк, що перейшла до Монтреалу. Отже прийшлося оглянутись за поповненням квартету. Але в пошукуванні за новими голосами я натрапила на Марту Думу. Зміна у складі тепер нас не лякає, бо й так треба готувати зовсім новий репертуар і шити нові строї. Готуємось тепер відзначити 5-ліття нашого існування новим турне.

І так незабаром читачки „Нашого Життя“ в різних наших осередках привітають завзятий квартет у новому складі та з оновленим репертуаром. Л. Бура

Однією з них була Лідія Ненадкевич. Рік тому покинула вона нас тихо й без розголосу. В нечисленних посмертних згадках ледве чи була відмінена оця її виїмкова роля. Хоч її любов до народної вишивки та її широке знання цієї галузі були загально відомі.

Л. Ненадкевич походила із мішаної родини. Її батько швайцарець, а мати фінляндка. Виростаючи в Україні, Лідія Вікторівна перейнялась відблиском української культури, що проникав спершу підсвідомо, а потім всією силою в її чутливу душу. Подружжя з українцем Ненадкевичем ще більше привязало її до народу, що став їй рідним.

Переломову ролю у цьому процесі відіграла Студія Прикладного Мистецтва в Києві, яку почала відвідувати молода жінка. Тут зустрілась вона віч-на-віч із багатим українським орнаментом, що його вживала майстерня Студії для виконання ужиткових речей для міського вжитку. Під проводом мистецької інструкторки Студія проєктувала примінення взорів. Інструкторка знала й цінила український орнамент і зміла збудити цей запал і зрозуміння у своєї студентки. Іскра глибоко запала в її душу.

Дальший шлях Лідії Вікторівни вже пройшов самостійно. Вона включилась у продукцію вишивок, що її переводили вишивальні артілі України. Її запросили провести тримісячний курс українського орнаменту вишивальницям у Трипільлі. Тут вона вперше зустрілась із селянкою-вишивальницею і від тієї хвилини вже не покидала її. Разом із іншими мистецькими інструкторками вона працювала над тим, щоб українська вишивка мала належний рівень. Недоїдаючи й недосипляючи вона переїжджала з одного курсу на другий, впоювала любов і зрозуміння до нашої вишивки і боролась за її чистоту.

Враз із тим почалися і її досліді. Під час своїх поїздок вона пізнавала все нові мистецькі скарби. Стала шукати й розпитувати. Почала збирати старі вишивки й

Лідія Ненадкевич

Lydia Nenadkevich, the well-known student of Ukrainian embroidery, who died in 1956.

плахти, копіювати взори. Розшукала всю літературу, що появилася. І пізнала, зглибила цю ділянку народної творчості, як мало хто. В її руках постала велика збірка, що могла сама заповнити відділ музею.

У цій праці пробігли довгі роки. Лідія Ненадкевич стала знавцем української вишивки. І коли прийшлося їй іти у велику мандрівку, то вона взяла з собою те найдорожче — свою збірку і своє знання. Збірка пропала у бурхливих переходах подорожі. Але знання української вишивки вона повезла у вільний світ і поставила на службу українській справі.

Вслід цього її змагання можемо підчислити. Енциклопедія Українознавства завдячує їй найбільш обширний огляд української вишивки, що досі появилася. У книжці „Ukrainian Arts“ вона познайомлює англомовного читача з цим мистецтвом. У „Нашому Житті“ й „Жіночому Світі“ обговорює поодинокі ділянки цієї галузі. Багато, багато задумів ще клубилось в її голові. Їх припинила невблаганна смерть дня 25. червня 1956 року.

Великої втрати зазнала з цього приводу українська дослідна наука. І в малій частині не встигла Лідія Ненадкевич використати свого знання української вишивки. Правда, воно живе ще в серцях тих вишивальниць, що їх во-

Перший конкурс пасок

Заклик „Нашого Життя“ про конкурс печення пасок розглядала Окр. Рада в Дітройті. Через місцеві умовини трудно було протиснути ще одну імпрезу, то цього року доручила Відділам відбути конкурс пасок у своєму заряді.

У 26 Відділі членки прийняли дуже радо вістку про конкурс пасок і живо обговорювали це на найближчих сходинах. Одні були тієї думки, що найдогідніш було б улаштувати це в Великодню суботу, коли вже всі паски готові до свячення, а другі — щоб використати до цього традиційне спільне свячене, що його рік-річно у Провідну неділю уряджує парохія в Гемтремку, а в якому членки СУА беруть активну участь. Перемогли другі. У Відділі вибрано комітет, що складався з пп. Юлії Кульчицької, Меланії Годованець, Анастазії Демян і Марії Бортник, що мав зайнятись підготовою конкурсу і подбати, щоб якнайбільше членок СУА спекло паски. На свяченому вони зможуть служити, як прикраса стола.

Парох о. др. Кнап радо зустрів наш плян переведення конкурсу пасок з нагоди парохіяльного свяченого у власному заряді СУА.

Паски приймала й записувала п-ні Евдокія Пендик і до часу переведення конкурсу не виявляла прізвищ власниць. До знімки вибирали паски п-ні Марія Слюсарчук і голова Відділу п-ні Марія Бережанська, що до підготовки конкурсу доложила чимало старань.

До конкурсу принесено около 20 пасок. Всі паски були вдалі й гарно спечені та мали всі прикмети добре випеченого тіста. Усім паскам належить похвала. Свідчили вони про те давнє уміння української господині, що його мати передала своїй дочці в нашому селі.

на вишколила на Батьківщині. І в тих нечисленних працях, що їх вспіла зладити на чужині.

З глибоким сумом попрощали її всі, що люблять українську вишивку, а з вдячністю будуть згадувати ті, що їм лишила напрямні.

Л. Б.

До світлини вибрано паски, що відзначались чистотою орнаменту. Довгі літа еміграції не затерли в пам'яті ніоднієї риси. Нічого не пропущено, нічого не додано до того, що віками виплекала наша культура й традиція даної околиці. Відзначені паски уложено на головнім столі і там вони пишались під час свяченого. Потім про-

26 Відділ СУА у Дітройті перевів у часі Великодніх свят конкурс пасок

На світлині стоять: пп. Катерина Сосновська, голова 5 Відділу, Марія Слюсарчук, секретарка Окр. Ради і Марія Бережанська, голова 26 Відділу СУА.

The UNWLA Branch 26 at Detroit, Mich., conducted during the last Easter time a contest of baking Easter "paskas." Above, the members of the jury who marked off the best "paskas": Mrs. Catherine Sosnovska, Mrs. Maria Slusarchuk and Mrs. Maria Berezhanska. In front of them are the "paskas" which met all requirements.

дано їх через ліцитацію. Окремих нагород не визначувано.

Відзначені паски пекли: тут народжена п-ні Анна Пиндик, дочка п-ні Катерини Сосновської з Комарна, пов. Рудки, п-ні Анастазія Демян з с. Завишень, пов. Сокаль, п-ні Марія Дрогомірецька з Березова Вижного і п-ні Катерина Вівчаровська з с. Чесник, пов. Рогатин.

Оттакий був вислід першого нашого конкурсу пасок. Покищо переведено його тільки в одному Відділі СУА. Та треба сподіватись, що з часом зацікавляться ним інші Відділи, а може й Окружні Ради СУА. І що ми зможемо здобути згодом цінний матеріал із рисунків і світлин для нашого музею.

Показ писання писанок

Щороку, у передвеликоднім сезоні, уряджує жіноцтво, згуртоване в 22 Відділі СУА показ писання писанок, щоб цю прекрасну галузь нашого народного мистецтва утривалити в пам'яті нашої молоді. Дня 13. квітня ц. р. зібралась у просторій салі СУМА поважна громадка людей, переважно матері з діточками. П-ні Р. Сидорик, як голова 22 Відділу СУА, привітала всіх присутніх і заповіла, що показ писання писанок попередить виклад про великодні звичаї. У своєму рефераті п-ні І. Горчинська змалювала у райдужних красках усю велич і традицію цього радісного воскресного свята. Після реферату засіли чотири вправні писанчарки: п-ні Евдокія Гаврилюк, п-ні Віра Стравняк, п-ні Валя Чичула і п-ні Л. Кордюк при довжезнім столі і почали демонструвати писання писанок, пояснюючи при тім усі його фази. Рівночасно пишався серед залі чудово заставлений Великодній стіл, як зразок стилевого, святочного накриття. Це діло неструдимої господарської референтки п-ні Л. Поготовко. В усіх деталях, почавши від вишivanoї скатерті, прекрасної кераміки та різьблених тарілок, на яких пишались писанки, — було видно дбайливу руку, естетичний смак та своерідну культуру. Приманчиво й апетитно виглядали також всі традиційні страви, паски, бабки та торти, які крім Великодніх емблем, мали також прикраси з кандизованих овочів у формі вишивки. Недній молодій господині міг би цей показ великоднього стола бути справдє взірцем тут на чужині. Під кінець п-ні Сидорик угостила всіх присутніх чаєм та присмаками з Великоднього стола. Частину печива закупили американські гості, яким страшенно подобались не тільки наші писанки, але й печиво. Програму вечора доповнила деклямація малої Марійки Чечули про Великдень на Україні, та весняні лісні солістки п-ні Клюковської. Товстмастером та інтерпретатором для чужих гостей була п-ні Васильовська, яка своїм тактом та елегантною поведінкою у великій мірі причинилась до успіху цього вечора.

Н. Кам.

Посмертна згадка

Дітройт, Миш.

По довший недузї відійшла від нас дня 6. квітня ц. р. членка 31

Відділу Євдокія Забігайло у віці 59 літ. Була членкою Відділу від його заснування, отже цілих 20 літ. Тому з жалем попросили членки 31 Відділу свою посестру спільною молитвою при домовині й усі рядами пішли до церкви. На цвинтарі п-ні А. Біловус виголосила промову, а п-ні Ф. Сіділо попросила покійну віршом. Похорон був дуже численний, а безліч вінців вказувала на те, як Покійну люди любили.

Покійна полишила в глибокому смутку чоловіка, сина, невістку й двох унуків. Спи, дорога Союзяно, нехай прибрана земля буде Тобі пером! **А. Біловус, секр.**

ЩЕДРА ПОЖЕРТВА

Заходи фонду „Мати й Дитина“ у справі створення дитячих бібліотек при навчальних станицях врешті увінчались успіхом. На наше прохання відгукнулось видавництво „Говерля“ щедрою пожертвою своїх видань Д-р М. Сидор, управитель „Говерлі“ вислав по 12 примірників своїх власних видань на адресу ОУЖ у Мюнхені. Це є 14 книжечок (Швель-Копитко, Весела праця, Над Кодацьким порогом, Рідна Хата й інші), що стануть тепер підставою 12 бібліотек.

Окрім того подарувала книгарня „Говерля“ ще й інші книжечки на ту ціль. Багато з них у більшій кількості 10—12 прим., так що зможуть знов доповнити згадані бібліотеки (Зимові царівни, Інститутка, Дитяча абетка, співанники),

ПРАЦЯ ФОНДУ ПЯТСОТ

Акція Фонду Пятсот, започаткована недавно тому, закінчує своє перше півріччя. Вже з цього першого враження можна судити про його успіх. Два кличі Фонду Пятсот — Свято Жінки-Героїні і Жертва Праці українського жіноцтва — знайшли відгук у наших серцях. У попередніх числах ми подали точний їх перебіг.

Та найкраще можна зміряти силу клича грошовими пожертвами, що напливають. Дохід із Свята-Жінки-Героїні організації прислали всеціло на Фонд Пятсот (Філадельфія, Шикаго, Ютика, Честер, Рочестер, Ньюарк). Розподіляючи гроші з нагоди річних зборів, Відділи СУА також пам'ятали про Фонд Пятсот (Милвил, Ньюарк, Коговс, Милвокі, Філадельфія). Деякі Відділи (Елізабет, Ленсинг) закладавали поважні суми. Врешті влаштовано збірки з нагоди зустрічей і принагідних сходин (42 Відділ у Філадельфії, на поминках бл. п. І. Бонковської, збірка п-ні О. Назар у Джерзі Сіті). Вислід „жертви праці“ вплатили 10 і 20 Відділ у Філадельфії. Багато пожертв зложили поодинокі особи, з яких найвищу (25 дол.) п-ні О. Маруненко у Бетлегемі.

У висліді акція принесла 1,797.63 дол. Ухвалою Комісії Фонду Пятсот створено з них залізний фонд допомоги Батьківщині.

а деякі по кілька чи по одному примірнику. Разом пожертва має вартість около 120 дол.

Щедрий дар видавництва уможливив поширення дитячих бібліотек на всі навчальні станиці. За це складаємо В-ву „Говерля“ щирю подяку та прохаємо й інші видавництва піти його слідами.

ОСОБИСТЕ

Нашій членці Софії Воробець, яка зложила з нагоди своїх уродин 5 дол. на пресовий фонд „Н. Ж.“, бажаємо кріпкого здоров'я і многих літ.

Управа 28 Відділу СУА

Книжка „Визначні Жінки“ коштує 30¢ у Централі СУА.

ЗА ПРАВИЛЬНЕ РОЗМІЩЕННЯ ВЗОРІВ

Завважую, що наші жінки тепер більше вишивають, як давніше. Зокрема жінки з села, що влаштовують тепер хату по-новому, хотіли б мати гарні вишивки. Цим треба дуже радіти. Знак, що українська жінка не ловиться на поверховний блиск, а хоче мати справжню, українську хату. Хоч це коштує її багато більше труду, ніж готові, купні прикраси.

Але не все вона вміє вишивки розмістити. Часто чую нарікання від знайомих жінок із села, що їхні вишивані подушки чи серветки не такі гарні, як у тієї чи другої пані. А випозичити вишивку до відшиття нераз дуже трудно. Тому прохання до вас, щоб Ви подавали точніше розміщення вишивок та точні числа ниток.

Читачка з Шикаго

Цінимо дуже Ваш голос, що звертає увагу на бажання й потреби менше досвідчених наших читачок. Вишивка шораз більше входить в українську хату на еміграції. Восени думаємо проголосити конкурс на вишивану серветку у Відділах СУА й підготовка до конкурсу дасть напевне змогу в'ясувати краще примінення вишивок. Числа ниток стараємось завжди подавати й хіба тільки випадково вони десь бракують. **Ред.**

ГРОМАДСЬКА ДІЯЧКА НА ЧОЛІ УРЯДУ

Провідна німецька діячка Теанольта Беніш вже десять літ очолює уряд німецької провінції Нідерсаксен. Вона відіграла поважну роллю в жіночому рухові Німеччини й по 2. світовій війні влучила найзамітніші жіночі організації Німеччини в федерацію Фрауенрінг, яка репрезентує німецьку жінку на міжнародному ґрунті.

Куховарські зшитки

ОВОЧІ й ГОРОДИНА

Упорядкувала Н. Костецька

Ціна зшитка 60 ц.

Замовляти в Централі СУА.

Жіноцтво у поклоні

Дня 2-го червня на цвинтарі в Оттаві представниці українського організованого жіноцтва у вільному світі вшанували Олену Кисілевську, Голову СФУЖО і провідницю українського жіноцтва. Жертвами усього жіноцтва станув на могилі Покійної нагробник, який у тому дні урочисто посвячено. Зв'язані духово з Покійною, представниці українського жіноцтва своєю присутністю заявили їй, що ті ідеї, для яких працювала Покійна, живі і що їх продовжувати буде молоде покоління до часу, доки наша Батьківщина не буде вільна та провід українського жіноцтва не буде на рідних землях.

Олена Кисілевська — це маркантна постать в українському жіночому русі. Її вроджені прикмети піднесли її на передове місце серед українського жіноцтва. Але вона здобула його собі також постійною, наполегливою працею. Мало хто з громадських діячів дожив того щастя, щоб 72 роки працювати громадськи, постійно йти вперед і до кінця життя діяти у провіді. А це було можливе тільки при її великих прикметах духа. Не зважаючи на свій вік, вона дивилася все **вперед**, уміла схопити нові умовини життя та була **молодо** духом.

В її діяльності треба відмітити три етапи.

Олена Кисілевська, уроджена Сіменович, вийшла з родини громадських діячів-священників, що не тільки дбали про духове життя своїх парохіян, але були для них провідниками у громадських справах та батьківськими опікунами. Родинне середовище, громадські проблеми, які Покійна мала нагоду чути в тому середовищі, і брати та їх товариші, що вибивались у тодішньому студентському житті,

дали їй перше громадське наставлення, яке вона задержала ціле життя. Це громадське наставлення родини дало змогу їй стати учасницею й співосновницею першого жіночого товариства в 1884 році в Станиславові, яке організувала тодішня провідниця Наталія Кобринська. Цей момент у її житті завжди на її будучій діяльності. Молода Олена Сіменович-Кисілевська стає матір'ю і виховницею своїх трьох дітей. Але недуга вимагає основного лікування і коли вона не має змоги активно кинути себе в вир громадського життя, розвиває **свої письменницькі і редакторські здібності**. Допикує до „Діла“ й ін. часописів під псевдонімом О. Галичанка, та видає друком свої перші твори.

В часі I. світової війни працює в Комітеті Допомоги Раненим Воякам у Відні та редагує календар для стрільців. За цю першу свою громадську працю дістає срібну медаль Червоного Хреста.

Поворот на рідні землі і постійний осідок у Коломиї включає її в другий етап діяльності. Вона стає до праці в місцевій жіночій організації „Жіночий Кружок“. Починає тут працювати але її організаційні здібності вказують їй ширші завдання. Вона відчуває потребу преси для жіноцтва, а що жіночі організації тодішнього часу ще не мали змоги видавати її з рани центральної організації, то вона починає видавати її в Коломиї. У 1925 р. виходить популярний місячник „Жіноча Доля“, що з часом переходить на цвотижневик, а далі „Жіноча Воля“, „Світ Молоді“ та цілий ряд календарів-альманахів. При допомозі преси вона розробляє організаційні кличі та особистими поїздками поширює сітку Філій і Кружків Союзу Українок.

У 1928 р. Олену Кисілевську вибрано сенатором до Варшавського Союму. Це дає їй більшу свободу руху в громадській праці і вона зповні використовує її для жіночої організації. У тому ж році загальні збори Централі вибрали її організаційною референткою і на тому пості вона працює майже до 2. світової війни. Вона працює над поширенням і об'єднанням жіночих організацій із різних теренів, а що більше — звертає увагу на українців, що поселились у Північній і Південній Америці. У своїх газетах вона порушує всі болючі проблеми жіноцтва, а зокрема сільського. Об'їздить усі терени Західної України, знайомиться з провідницями жіноцтва, приєднує їх як співробітниць для жіночої преси та відвідує Волинь, Полісся, Підляшшя, Буковину, Закарпаття та усі закутини Галичини. Даліше відвідує українців у Чехо-Словащині, знайомиться з провідницями жіноцтва Придніпрянщини, з якими в'яже її довголітня приязнь і співпраця, а в 1929 році відвідує Канаду і США. Всюди дає поштовх до творення жіночих організацій, а там, де вони є, піддержує їх. В „Жіночій Долі“ постає відділ американсько-канадський, де дописують громадянки і діячки жіночих організацій. Вона постійно бере участь, интересується проблемами і організаціями загально-громадськими, як „Просвіта“, „Рідна Школа“, „Сільський Господар“, „Відродження“, кооперація та бере участь у всіх з'їздах. Ці проблеми знаходять своє дзеркало в жіночій пресі.

Друга світова війна приневольила Олену Кисілевську покинути рідну Батьківщину і поселитися між своїми приятелями в Канаді. На світовому конгресі українсько-

го жіноцтва 12. і 13. листопада 1948 р. створено Світову Федерацію Українських Жіночих Організацій, а головою обрано Олену Кисілевську. Від того часу почався третій етап її громадської праці, а саме провід українського жіноцтва у вільному світі для оборони інтересів Батьківщини та для піднесення громадського духа української жінки в цілім вільнім світі.

Незважаючи на поважний вік, Олена Кисілевська молода духом, схоплює нові проблеми та старається допомогти українському жіноцтву, поселеному на чотирьох континентах, продовжувати та розбудовувати організоване життя. Вона піддержує листовні зв'язки з усіма організаціями та поодинокими громадськими діячками, дає поради, лагодить конфлікти та ділиться своїм великим досвідом. Допишує до української преси в Америці і в Канаді, де обговорює нові проблеми. Як колись в краю, так і тут, вона на запрошення жіночих організацій Америки і Канади відвідує осередки поселення українців і промовляє на вічах та зборах. Її палке і живе слово підносить на дусі жіноцтво. Її прикмети еднають людей, її увага й толеранція для віроісповідних та політичних різниць ставить її вище усяких непорозумінь і вона стає дійсною провідницею і символом єдності та спільної праці українського жіноцтва.

Як голова СФУЖО, вона причинилася до розбудови Федерації. За її допомогою українське жіноцтво у світі зрозуміло, що не зважаючи на місце поселення українки в цілому світі мають поважне завдання боронити прав українського народу у своїх ділянках.

Особа Олени Кисілевської неначе символізувала поступ і розвиток української жінки, що почала свою організовану працю у 80-их роках і продовжує її до сьогодні, доки провід українського жіночого руху не перейде на терен свободної Батьківщини.

Увага! Читачки „Нашого Життя“! Вступаючи в членки-прихильниці СФУЖО, піддержуєте його напрямні й включаетесь у завдання нашого жіночого руху. Річна вкладка виносить 5 дол.

Управа СФУЖО

ІЗ ЖИТТЯ НАШИХ ЦЕНТРАЛЬ

Обеднання Українських Жінок Англії

Гуртки ОУЖ живо відгукнулись на Фонд Лікування та збірку на пам'ятник бл. п. Олени Кисілевської. Зложили: Гурток у Ковентрі 8 ф 16 ш 4 п, Гурток у Бері 7 ф 16 ш, Гурток у Дерби 1 ф, Гурток у Менчестері 5 ф 5 ш, Гурток у Тотмордені 1 ф 18 ш 6 п, Гурток у Лондоні 2 ф, Гурток у Рочделі 3 ф. Разом зібрано 29 ф 15 ш і 10 п.

Український Жіночий Союз в Австрії

Дня 15. квітня Ініціативний Жіночий Гурток у Відні гостив у себе п-ню Олену Процюк, члена управи Союзу Українок Австралії. П-ні Процюк розказала про працю й напрямні СУА та поділилась враженнями з подорожі. Доповідь зібрала около 30 жінок, а між ними відомих громадських діячок. На закінчення програми д-р Ірина Зошук - Прісневська повідомила присутніх про дозвіл на віднову Українського Жіночого Союзу, що його засновано у Відні у 1920 році.

НА КОНГРЕС МІЖНАРОДНОЇ ЖІНОЧОЇ РАДИ

Дня 5. червня розпочався в Монреалі конгрес МЖРади, найстаршої, міжнародної жіночої організації. СФУЖО вирудила в делегації п-ню Ірину Павликовську, д-р Наталю Пазунок і п-ню Катерину Пелешок. Окрім того у складі американської і канадійської делегації взяла участь українки, як голови своїх організацій. Це є Олена Лотоцька, в. о. голови СФУЖО і голова Союзу Українок Америки, Стефанія Бубнюк, редакторка „Жін. Світу“, що репрезентувала Організацію Українок Канади і п-ні Софія Васишин, голова Союзу Українок Канади.

Точне звідомлення про перебіг Зїзду подамо в черговому числі.

РАДІСНЕ 75-ЛІТТЯ

Сімдесятьп'ятьліття чільної громадської діячки Англії Маргарити Корбет-Ешбі, якої життєпис ми подали недавно тому (гл. ч. 10, 1956), знайшло широкий відгук. Міжнародний Жіночий Союз, якого головою вона була довгі роки, створив в її честь Фонд Допомоги для організування жіноцтва в Африці, чим вона тепер інтензивно займається.

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій надіслала ювілянтці щирі побажання і причинилась сумою 25 дол. до створення Фонду. У відповідь наспіли подяки від неї й голови МЖСоюзу. Маргарита Корбет-Ешбі пише:

Дорога пані Лотоцька,

прийміть щирю подяку й передайте її своїм співробітницям за цей ширий лист із побажаннями, що закрив мене.

Хотіла б дуже допомагати Вам більше ніж дотепер. Але, повірте, що Вашу співпрацю на міжнародньому ґрунті ми глибоко цінимо.

Маргарита Корбет-Ешбі.

У ПІДГОТОВІ ДО КОНГРЕСУ М. М. М.

Дня 21. травня відбулась у Парижі нарада управи Світового Руху Матерей, присвячена підготові конгресу, що відбудеться у Парижі в 1958 р. Конгрес задумує насвітлити шлях матері впродовж віків та накреслити її напрямні на найближчий час.

СФУЖО заступала на нараді п-ні Люба Вітошинська, містоглова Союзу Українок Франції. Вона видигнула проблему матері-емігрантки, як окремого явища по-воєнного часу й управа М.М.М. погодилась включити цю тему у програму конгресу.

НА ПОСВЯЧЕННЯ ПАМ'ЯТНИКА

Дня 2. червня відбулось посвячення пам'ятника на могилі бл. п. Олени Кисілевської в Оттаві. Управу СФУЖО заступали п-ні Олена Лотоцька, в. о. голови, п-ні Катерина Кравс, містоглова в Канаді, п-ні Ірина Павликовська, фін. референтка і п-ні Катерина Пелешок, член контр. комісії. Звіт про перебіг посвячення подамо в черговому числі.

НАШЕ ЖИТТЯ — ЧЕРВЕНЬ, 1957

UKRAINIAN WOMAN

OUR ENGLISH COLUMN

Ukrainian Congress Committee

On June 1 and 2 there was held an annual conference of the Ukrainian Congress Committee in New York City. This Ukrainian central organization, embracing most of Ukrainian organizations and guiding the Americans of Ukrainian origin in their united social and political activities. The Ukrainian women are primarily represented in UCC by the Ukrainian National Women's League of America, which has one member in Executive Committee and several in the Council of UCC.

The report presented at the conference covered two years of the action of UCC. The action extended over various spheres, like American domestic affairs, Ukrainian internal matters, and international problems. In all these fields the UCC has manifested initiative and appreciative endeavors. To mention only the memorial to summit conference at Geneva, the participation in the convocation of Americans of East European origin, the pronouncement of a number of statements and resolutions, including some in the Senate and the House of Representatives, all relative to the defense of the Ukrainian nation, subjugated by red Moscow.

The most noteworthy event during that period of time was the forming of American Conference for Liberation of Non-Russian Peoples in USSR, which is coordinating the actions of separate nationality groups in United States. The situation of Ukraine in this sphere is of foremost importance.

In internal Ukrainian relations in our country the UCC is in an overhead position to coordinate the social life of Ukrainian communities throughout the United States. It embraces all Ukrainian

political groups and organizations. In most of the cities where there are sizable Ukrainian communities, there have been organized filiations comprising most of local societies, in order to assist the central UCC.

The UNWLA is its member not only, but its branches are, wherever feasible, joining the local filiations, so as to assist them in their work.

In time this cooperation has grown to be an important factor, for all participants in the activities acquire the experience of working on a larger and more differentiated scope. For example, they are mutually assisting in the founding of the Museum of Immigration or creating of a moving exhibit of the culture of Ukraine. Numerous displays of Ukrainian folk art, arranged by local branches of UCC, were effected with the assistance of the UNWLA Branches.

Another field where the Ukrainian women are sincerely cooperating with UCC, is the collection of money for the National Fund. This fund is the economic foundation of UCC on which the work and growth of this national organization is based. The UNWLA Branches are continually and busily engaged in supporting the National Fund and are among the first to pay their obligations.

Hence the Ukrainian women were eagerly interested in the proceedings of the annual conference of UCC. They will result in still more ardent cooperation which will prove, without doubt, the value and worth of the Ukrainian women's organization for general good of the Ukrainian nation.

S. P.

DEDICATION OF TOMBSTONE

On June 2 there was dedicated a tombstone on the grave of the late Olena Kisilevska, the first President of the World Federation of Ukrainian Women's Organizations (WFUWO), at the cemetery in Ottawa, Ontario, Canada.

In the event took part representatives of WFUWO as well as of member-organizations from United States and Canada.

Addresses were delivered by Mrs. Helen Lototsky, deputy President of WFUWO, Mrs. Maria Dyma, former President of the Committee of Ukrainian Women of Canada, Mrs. Catherine Crouse, President of the League of Ukrainian Catholic Women of Canada.

Besides the representatives of Ukrainian women's organizations many Ukrainians from Ottawa and other localities came to take part in the dedication.

All Ukrainian women's organizations contributed toward the erecting of a tombstone on grave of late Olena Kisilevska, famed leader of the Ukrainian feminist movement for the last seven decades in West Ukraine.

OUR LIFE

Edited by Editorial Board
Published by the Ukrainian
National Women's League
of America, Inc.

909 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.
Phone MA 7-7945

Olenka Hlibovich, foundress and conductor of the female quartet "Verkhovina" at Toronto, Ont.

FEMALE QUARTET "VERKHOVINA"

Four years ago several young Ukrainian artists at Toronto, Ontario, Canada, formed into a group which set as its goal to devote its efforts to fostering the Ukrainian songs. Olenka Hlibovich, a young musician, who had already appeared before as a conductor, was the soul of the group. Having found four voices of similar force, she organized a quartet. These were the singers: Nadia Lysaniuk, Miroslava Brezden, Sophia Pidruchna and Tamara Kossach. Stephanie Kloss, a young pianist, added the musical background.

This body began to sing on the radio and at musical presentations. After a number of successes, Verkhovina has been arranging its own concerts, finally embarking on a tour through Canada and United States, where it has always been welcomed heartily.

THE CONFERENCE OF INTERNATIONAL COUNCIL OF WOMEN

The Conference of International Council of Women, which took place at Quebec, Canada, from June 5 through 15, has stirred up an interest among the organized Ukrainian women. The World Federation of Ukrainian Women's Organizations (WFUWO) delegated several members of its governing body: Mrs. Irene Pavlikovska, Dr. Natalie Pazunyak and Mrs. Catherine Peleshok.

As members of the United States and Canada delegations were participating in the Conference the Presidents of two Ukrainian central women's organizations which are affiliated with the National Councils of Women of both countries, Mrs. Helen Lototsky, deputy president of WFUWO and President of UNWLA, Mrs. Stephanie Savchuk, President of the Organization of Ukrainian Women of Canada, and Mrs. Sophia Vassilishin, President of the Association of Ukrainian Women of Canada.

The Contest of Baking Best "Paska"

"Paska" — is a special ritual Easter bread which is obligatory on the Ukrainian Easter table. The Ukrainian hostesses have already brought to perfection the art of baking this sweet bread, known for its exquisite deliciousness. However, its prime importance is its shape and appearance since it has to conform to ancient ceremonial.

The UNWLA Branch No. 26 at Detroit, Michigan, conducted, before the last Easter, a contest among its members of baking the best "paska." Twenty Easter breads were at the contest. All were of excellent dough and baked very well. This proves that these Ukrainian women, who came to the United States as

young girls, have already in their youth acquired this art from their mothers.

The committee which marked off the "paskas," took notice of the appearance of the breads, namely of the form of a "paska" and its ornaments. All these ornaments have symbolic meaning (crosses, curls, crown), and have been arranged in a variety of ways all over Ukraine. The committee selected five "paskas" which in shape and features were without reproach. Those were baked by Mrs. Anna Pyndyk (born in the United States), Mrs. Julia Kulchitska, Mrs. Anastasia Demyan, Mrs. Maria Drohomiretska, and Mrs. Catherine Vivchar-ska.

MEMBERS OF UNWLA BRANCH 22 AT CONVENTION IN CHICAGO, ILL.

The Ukrainian National Women's League of America, Inc. Branch 22 of Chicago, Ill., was represented by their President, Mrs. Rose Sydoryk and Mrs. Anna Wasyłowsky at the Illinois Federation of Women's Clubs 62nd Annual Convention held at the Sherman Hotel in Chicago, Ill., May 7, 8 and 9th. 1260 delegates attended from many women's organizations in the State of Illinois.

The difficult task of taking care of business which is so vital at all meetings, was graciously carried out in parliamentary procedure, while a cultural, educational and entertaining work was completed. Many distinguished speakers, delightful soloists and choirs contributed toward a very interesting program.

The officers, district represen-

tatives and chairmen of various departments presented their reports advising as to the work performed or contributions made regarding art, education, conservation, civil defense, gardens, public health and welfare, legislation, community achievement, etc. Great admiration and respect was shown for the tremendous job the women have accomplished.

Departmental conferences were conducted, new ideas were suggested and much informative matter was distributed. Art exhibits, future projects and many workshops were displayed indicating the activity that women have executed outside of their home, and how through cooperation they have enriched their lives and promoted a better understanding among women.

Anna Wasyłowsky, Br. 22

UKRAINIAN DISHES

Cold Fruit Soup*

(Serves 6)

6 cups water
2 cups fresh fruit — (one kind or mixed, such as cherries, plums, apples, strawberries, peaches, etc.)
½ cup sour cream
1 T. flour
Juice of 1 lemon
Sugar to taste
Grated rind of 1 lemon or 1 orange

Wash fruit and simmer for 1 hour in the water.

Strain through a sieve.

Blend flour into sour cream.

Add to soup and boil for minutes.

Add lemon juice and sugar.

Chill thoroughly.

Serve in well-chilled soup cups or dishes with a bit of the lemon or oranges rind sprinkled on top.

* This fruit soup is quite different from Swedish fruit soup and Ukrainians always use it as a first course and serve it with crackers.

Apple Dumpling Desert

(Serves 4-6)

(These are also good as an accent to pork or fowl)

3 medium sized apples, peeled and cored
1 egg
1 T. sugar
3 T. flour
1 tsp. baking powder
1 tsp. vanilla
½ cup milk
¼ lb. fat (½ cup)

Slice apples into half inch thick rounds.

Make a batter by beating egg

until light and adding mixed dry ingredients; milk and vanilla.

Heat the fat.

With a fork dip apple slices into batter and place in hot fat. When brown on one side and ready to turn, drop additional spoon of batter on slice, turn and brown other side.

Drain on paper and sprinkle with powdered sugar and serve hot.

In America we would use these dumplings with pork roast or fowl. If so used omit sprinkling with powdered sugar.

Creamed Spinach

(Serves 6)

2 lbs. fresh spinach
1 cup water
1 T. butter
1 T. flour
½ cup cream
½ tsp. salt
1 clove garlic* (or 1 small onion, grated)

Wash the spinach leaves in several waters, separating the leaves by cutting the roots off.

Bring the water to a tumbling boil and add the spinach. Boil for 7 minutes in uncovered pan.**

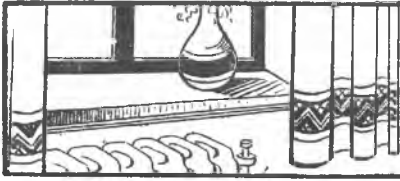
Drain in sieve and chop fine. (The finer the spinach is chopped, the better it will taste).

Melt fat and blend in flour, add gradually the milk, and then the cream, stirring until it is smooth. Boil for 1 minute.

Add chopped spinach. Mix thoroughly and heat through. Crush the peeled clove of garlic into the salt, add to the mixture and stir well.

* The garlic gives a very unusual touch to this dish, but if you don't like garlic, you can substitute the onion.

** If you cook green vegetables in an open dish, they stay greener.

У НАШІЙ ХАТІ

На свіжому воздусі

Починається час мандрівок. Коли тільки починається субота, а нераз і в п'ятницю ввечорі — все на колесах! А кому всміхається тижнева чи двотижнева відпустка, той обов'язково плянує якусь по-дорож. Над море, в гори або просто — в невідоме...

Чи брати їжу на дорогу? Здавалось би зайвим тут, де на кожному закруті „мотель“ чи „ланчонета“. Але стародавня наша приповідка каже „як маеш в торбі, то сядеш і на торбі“. А на свіжому повітрі все так смакує!

Американський харчевий промисл випрацював різне знаряддя для такої цілі. Є в продажі не тільки малі, легко переносні леднички. Але великий вибір термосів, воскованого чи алюмініювого паперу, щільно закриті посудини, тарілки з плястики. Для перевозу харчів годиться найкраще старосвітський кошик, бо крізь його шпари доходить до них повітря.

В різних американських парках знаходяться печі, на яких можна собі загри́ти, або зварити їжу. У продажі є навіть маленькі кухонки, що їх можна везти з собою в довшу подорож, а до того спиртові кубики, що можуть загри́ти їжу. Отже є багато можливостей приладити собі їжу на свіжому повітрі. Треба тільки охоти й доброї волі!

Звичайно підставою нашої їжі на свіжому повітрі — це канапки, або як називає Галина Журба, — нагрінки. Їх можна приготувати вдома і вкласти до леднички, завинувши у восковий папір. Час треба так обчислити, щоб канапки зробити найвище 4 години перед спожиттям.

На свіжому повітрі можна подати й гарячу страву. Американці любуються в ковбасках або сичениках, смажених нашвидкоруч. Також гаряча шинка, бейкон, смаже-

на риба або курка трапляються на лікнікових гостинах. Це все залежить від печі та винахідливости господині. До цього годиться зелена салата, що її помитою слід привезти з собою, а тут тільки направити.

За лакоминку будуть правити овочі. Підбираємо такі, що їх легко обібрати, як помаранчі, банани, черешні, сливки.

Звичайно треба пам'ятати про напої. Холодний чай у термосі, свіжо зварена кава, содова вода, овочеві соки. До них добре подати якісь сухі тісточки або кекси.

Зайво пригадувати, що подання цієї їжі вимагає нашої уваги. Хоч нам часто бракує стола чи стільців, проте не сміє нам забракнути хоч би малої скатерті, на якій розложимо їжу. Це підносить апетит

і свідчить про домашню культуру. Тарілочки з плястики не забирають багато місця, паперові серветки теж. Щоб оминати вилок, подаємо м'ясні страви на булці, переложивши їх листком зеленої салати.

Щоб прохолодити напої, вложити пляшки у струмок. У нашій ледничці немає багато місця!

Ось який стравоспис подає американський журнал для лікніку:

Стравоспис для лікніку:

Сок із помідорів, до того крекеси Канапки
Сиченики на булці
Твердий сир із бейконом
Овочі
Молоко або кава з сухими тісточками.

Із листів до Редакції В ОБОРОНІ МОЛОДИХ ГОСПОДИНЬ

Свого часу подали Ви статтю „Вміли ви, кумцю, зварити, та не вміли подати“ (ч. 10, 1956). Там авторка повчає наших господинь, розсіяних по всьому світі, як вони мають приймати чужинців, що загостять до їхньої хати. Мовляв, треба зберігати точно наші звичаї та вміти їх пояснити. На Великдень повинна бути писанка на столі ітд.

А не подумали Ви, що наші господині, „розсіяні по всьому світі“, нераз не мали де цього навчитись. Адже багато з них вийшло з дому молоденькими дівчатами... Мало котра має при собі матір чи тітку, що такі речі пам'ятає. Також писанки не всюди пишуть. Як тут їм поступати?

К. Бондаренко,
Крістіансанд, Норвегія.

Вже давно носимось із гадкою

впровадити відділ доброї поведінки у нашому журналі, що обіймав би також насвітлення нашої традиції, наших звичаїв. Ці справи хвилюють нашу громаду, як доказує запит п-ні Дори Рак про Великодній стіл у ч. 4, 1957. Ваша правда, що війна і мандрівка виврала наших людей із свого середовища. Через те багато справ призабулось, а багато правил потребує перевірки через відмінні умовини, в яких живемо. Хоч старемось зберігати давні звичаї, проте товариські форми мусимо достосувати в певній мірі до країни, в якій живемо. Як бачите з допису Зірки в ч. 10, 1956 — незнання деяких форм здивувало чужинця і він пояснив собі це з некористю для нас.

Ред.

Чи ви вже подарували міській бібліотеці „Дух Полумя“ — твори Л. Українки англ. мовою?

Чи опалюємось цього року?

Заки скажемо так, мусимо застановитись над кількома випробуваними вказівками й пересторогами.

Сонце — це джерело здоров'я. Однак діяння його має також від'ємні сторони, перед якими треба теж хоронитись. Головне — це ультра-фіолетне проміння, що не опалює, а пече. Як довго не придбаємо власної пігментової охорони, так довго треба до опалювання підходити дуже обережно.

Діяння сонця найбільш інтензивне між 11 год. рано, а з по полудні. Виставляти себе на сонце можна на початку тільки на 5—10 хвилин, а потім продовжувати до 45 хвилин. Шкіру добре натовщувати, вражливі місця, як суглоби, поза вухами, п'яти — треба закривати. Голову теж прикрити, бо сонце не тільки винищує й висушує волосся, але забирає йому гнучкість і полиск. Окрім того без головного покриву для людини більша небезпека соняшного пораження.

Гаряч прискішує метаболізм організму, що жінкам з масною шкірою треба спеціально мати на увазі. Маленькі пітні і леві залози працюють подвійно, при чому розширюються пори. Щоб запобігти хронічному розширенню порів, вживати треба туалетних вод на алкогольі т. зв. astringent рано і ввечері.

Ще одне треба пам'ятати: сонце висушує, а тим самим старіє шкіру. У кого масна шкіра, той може опалюватись без ризику, а в кого є вугри чи нечиста шкіра, то йому навіть соняшні купелі вказані. Жінкам із нормальною або сухою шкірою треба опалюватись дуже обережно. Здається не треба згадувати, що лице натовщуємо високо-вартісним кремом проти сонця, а на ніч відживним.

Від сонця треба в першу чергу берегти очі. Накладаємо на них зелені окуляри з правдивими оптичними склами, що хоронять зір і запобігають творенню „курчячих лабок“

Важливе також наше харчування. В літі треба вистерігатись тяжко-стравних харчів і алкогольних напоїв. Літо — це найкраща пора,

щоб перевести вітамінову дієту з сезонних овочів чи соків, скріплених набілом і яринними салатами. Разом із сонцем щойно це надає опаленого, здорового вигляду.

Опалена шкіра вимагає також інших косметиків. Наш пудер повинен стати на відтінь темнішим, олівець до уст чисто червоний, або ярко-коралевий. Навіть убрання треба до цього достосувати. До темної шкіри годиться сукня ясно-ліскова, біла, чорна, всі відтінки туркуса й емеральда, а також жовті та червоні краски.

У декого буває ніжна шкіра кремового відтінку, що на сонці дістає плями й луштиться. Тоді краще не виставляти її на діяння сонця. Її ніжний, порцеляновий вигляд у рямці пастелевих красок убрання та при ясных відтінках косметиків і в літі робитиме краще враження. Не все, що модне — кожному відповідає. Жіночий чар і краса має куди глибші підстави й секрети, як сліпе наслідування голосного крику моди.

Тому чи можемо дозволити собі на опалення чи ні — це є питання, що його кожна з нас мусить для себе вирішити.

Євгенія Янківська

ВАРИМО РИБУ

У літі наша увага знов спрямовується до риби. Не тільки тому, що гаряче, але організм пересичений зимовими радощами, знов склонюється до легшої їжі.

Риби маємо на харчевому ринку подостатком — свіжої, соленої й мороженої. Найважливішим правилом — це не переварити її. Риба не розвиває сильних м'ясулів і через те її не треба довго варити. Приладжуємо її варенням, душенням, смаженням і печенням. В Америці прийняте печення риби при високій температурі т. зв. broiling.

ГОРОДИНА Й ОВОЧІ

Упорядкувала

Наталія Костецька

з пересилкою 65 п.

Замовляти у Централі СУА

ІЗ ГОСПОДАРСЬКИХ ПОКАЗІВ

Господарська референтка 64-го Відділу п-ні Ірина Кашубинська невтомна у своїх помислах. Ось знов нова форма прикраси весняної або літньої салати, що так гарно виглядатиме на кожному полумиску.

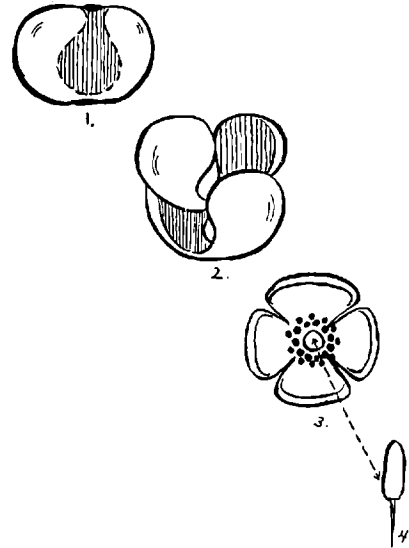

Рис. ч. 1. Із помідора вирізуємо серединку, залишаючи два боки у формі пелюстків. — Рис. ч. 2. Вкладаємо одну пару пелюстків у другу. — Рис. ч. 3. При допомозі огірочка й кав'яру наслідуємо серединку й пиляки. — Рис. ч. 4. Кінчик огірочка настромлений на зубочистку.

Мак із помідорів

Потрібно:

- 2 гарні помідори
- 1 маринований огірочок
- 1 мала пушка чорного кав'яру

Гарний помідор середньої величини вирізуємо, як на рисунку. Це значить — викроїти середину та заокруглити з обох сторін немов пелюстки. Із другим помідором зробити так само. Тепер сполучити ці подвійні пелюстки так, щоб одна пара входила у другу та творила квіт мака.

Тепер виконуємо серединку. Зрізати кінчик малого, маринованого огірочка, як на рисунку. Виколоти. Встромити його по середині квіту пришпилюючи невиднo зубочисткою. Кругом обложити цей осередок веренцями чорного кав'яру, що нагадують пиляки.

Юшка з різних овочів

Потрібно:

- 2 ф. різнородних овочів
- ½ горнятка сметани
- 1 ложка муки

Таку юшку можна робити з різнородних овочів, щоб комбінувати їх смак. І так можна сполучити яблука, полуниці і малини, або яблука, грушки і морелі. Помити їх, вибрати кістки, налляти водою і розварити. Перетерти через сито, розпустити тим самим виваром і поцукрувати. Поставити, нехай закипить, а потім заправити сметаною, що розбита з ложечкою муки. А хто не хоче сметани, може залляти мукою, що розбита в склянці зимної води. Можна подавати теплу і зимну з грінками.

Курка в кроповій підливі

Потрібно:

- 4 курячі лабки
- 1 ложка товщу
- ½ горнятка сметани
- 1 ложка січеного кропу

Обмити курячі лабки, посолити й посипати мукою. Розпустити в ринці товщ, покласти на гарячий лабки й обсмажити з обох боків. Влити пів склянки води й душити на легкому вогні. Коли вода вивариться, треба потрохи доливати. Коли вже лабки м'які, влити сметану, раз заварити, всипати дрібно січеного кропу й вимішати. Можна додати трошки цитриново-го соку. Подавати з рижом.

Салатка з молодих ярин

Потрібно:

- 2-3 моркви
- 1 свіжий огірок
- 1 язка редьківці кріп
- 1 мала цибулька
- 2-3 ложки сметани (після вподоби)
- 1 жовток

Городину стерти на терці або дрібно покроїти. Посолити. Додати посіченого кропу і цибульку, втерту на терці. Жовток розколоти зі сметаною, залити салату,

вимішати й подати. Хто любить винну, додати соку з цитрини.

Крихке тісто з ягодами

Потрібно:

- 2½ горнятка муки
- ½ горнятка масла
- 1 ложка Кріско
- ¾ горнятка цукру
- 2 жовтка
- 2 ложки сметани
- 2 ф. ягід

Муку посікти з маслом і товщем додати цукру, вимішати. Додати жовтка і сметану і скоро замісити. Розтачати й виложити на бляху. Перед тим перебрати й помити ягоди (вишні, черешні, полуниці), а коли скапають і висохнуть, наложити на тісто і посипати тертою булкою і цукром. Пекти в печі на 350° около пів години. Тоді посипати цукром-мучкою. Гарячий покроїти на квадрати й виїняти на шолумисок.

Торт „Ляля“

Потрібно:

- 6 жовтків
- 6 ложок цукру
- 8 ложок мелених орехів або прирум'янених лісових горішків
- 2 ложки какао
- 6 білків (шум)

Начинка:

- ¾ горнятка масла
- 3 кістки чеколяди
- ½ горнятка цукру-мучки

Скляця:

- 3-4 кістки чеколяди
- 3 ложки молока
- 2-3 ложки цукру
- 1 ложка масла

Втерти жовтка з 6 ложками цукру, аж будуть пухкі. Вбити шум із 6 білків. Давати по ложці шуму, по ложці орехів і какао і легко вимішувати. Готову масу виложити до двох тортівниць, вишмащених маслом і посипаних мукою. Спекти на 300°

Начинка: Втерти масло на шум. Окремо розпустити у печі чеколяду з 2 ложками мічної кави. Чеколяду купуємо в крамниці в кістках (до печення). Коли прохолодне, дати до втертого масла і разом із тим цукор-мучку. Додати щіле яйце і вбивати, аж буде пухке. Переложити тим торт.

Скляця. Чеколяду розпустити з молоком на кухні. Додати цукру,

не-солене масло й заварити. Коли тягнеться з ложки, трохи прохолодити. Не терти, лиш легко прохолодженим обілляти торт.

Молодим господарям

Надійшов сезон овочів. Впроваджуємо їх у наш стравоспис. При допомозі варення виконуємо компоти й креми, при допомозі печення ладимо овочеві коржики. Деякі овочі просто заморожуємо в шумі, або й у формі овочевих салаток подаємо сирими.

Як орудувати овочами при перерібіці? Їх соковитий склад не зносить довгого варення. Тому треба ними орудувати швидко. Але пам'ятати, щоб зберігся їх основний смак, а часто й кольор.

Полуниці до крему перетираємо через ситко. Перед тим треба їх дуже основно почистити, вирізати всі незрілі й надгнилі місця.

Черешні на компот не кісткують, бо тоді виче їх цінний сок. Інакше з варениками. Тут черешні треба викісткувати. Лишити, нехай скапають, а тоді обсипати трошки тертою булочкою. Вона втягне рештки вогкості й вареники не будуть розварюватись.

Сливки на коржик треба також викісткувати. Звичайно розділюємо по половині і виймаємо кістку. А щоб сливка добре прилягала до тіста, надрізуємо горішній край у зубці, неначе вахлярник. Тоді вона не стягнеться під час печення.

Помаранча являється чудовою начинкою до коржиків чи тортів. Однак приготова її доволі складна. Покроївши у смужки чи скибки, треба її варити, змінюючи воду чотири або п'ять разів. Із водою відливаємо гіркість, яка міститься в помаранчевій шкірці. Відливши воду, треба помаранчі кожного разу залити знов окропом.

Овочева пінка з шуму — це прикраса коржиків чи іншого печива. Вбивають її з шуму з білків і мармеляди з різних овочів. Білка вбивати разом із мармелядою ручно або в „міксері“ Вважати, щоб мармеляди не було забагато, бо тоді шум її не вбере (3 ложки на 1 корж).

Українська вишивка

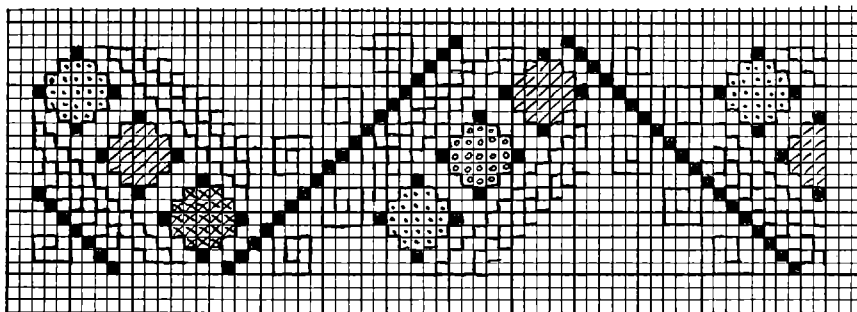

ВИШИВАНІ СУКОНОЧКИ

Літньою порою хочемо прибрати наших найменших у вишиване вбрання. Це найкращий спосіб привчити їх любити й цінити нашу вишивку.

1. **Суконочка** для дівчинки 4—6 літ із білого або кремового батисту. Виріз при шиї морщений і стягається на стрічку (вигідно прати й прасувати). Раглянові рукавиці можуть бути довгі або короткі. Поділ викінчений широким рубцем, що дозволяє суконочку продовжити. Вишивка уміщена на вставках (поликах), довкруги пазушки й на подолі.

2. **Безрукавка** на гарячі дні. Складається зі станичка і спіднички. Матеріал — біле або кремове полотно. Вузкий взір прикрашує раменця і застібку зпереду та на подолі. Широкий рубець дозволяє суконочку продовжити.

БУКОВИНСЬКИЙ ВЗІР

Вузкий взір, виконаний хрестиками і півхрестиками в кількох красках. До вишивання вживати ниток марки ДМС: чорна $\blacklozenge$, темно-червона хх хх ч. 814, жовта . . . ч. 743, помідорова оо оо ч. 947, зелена // // ч. 905. Всі обвідки і півхрестики виконані чорним.

НЕРОЗУМНИЙ ГОРОБЧИК

По дворі горобчик скаче
Та чичирк, чичирк, чичирк!
Його котик, мов не бачить,
Тільки оком—зирк, зирк, зирк!

Котика горобчик зочив,
Недалеко собі сів
І глумливо цвірінькоче:
„Зів би мене, зів би, зів,

Але вже малі пташата
Знають, що ти зух, зух, зух!
З неодного горобця
Залишив ти тільки пух“.

„Це неправда! — кіт муркоче —
Це брехня стара, як світ.
Вір мені, або як хочеш,
Я порядний, чесний кіт.

Я пташини в рот не взяв.
Відколи живу, ніколи
Маю я мишей доволі,
Молочка і всяких страв.

Ось ти й сам переконайся,
Що пустий між вами страх:
Ходи ближче, не лякайся,
Ти ж не миш, а вітер-птах“.

Прискакав дурний горобчик
До самих котячих лап,
А котюга — скік! — прискочив
І дурнесенького — хап!

Блиснуло в ту мить пташкові,
Як котюга його їв:
„Чом повірив я котові?
Чом не вірив я своїм?!“

По подвірі тільки піря
З горобця тут і там...
Так буває всім, що вірять
Віковичним ворогам.

Кость Вагилевич

Веселий Струмок

Збірка віршків і оповідань
Упорядкувала: Марія Юркевич
Ціна 50¢

Замовлення в Централі СУА

ПІСНЯ УКРАЇНСЬКИХ МОРЯКІВ

Чорне море — наше море,
Наші і Карпати,
Гей, яка ж ти, Україно,
Пишна та багата!

Лети, вітре, з полонини,
Та й понад степами,
Гей, рознеси нашу славу
Широко світами!

Надимай вітрила, вітре,
Серця в нас завзяті,
Чорноморці в Чорне море,
Пливуть погуляти!

Чорне море — наше море,
Наші і Карпати,
Гей, яка ж ти, Україно,
Пишна та багата!

Л. Гаєвська-Денес

МУЗИКА

Хочу правду вам сказати:
Раді з мене мама й тато.
Бо хоч я ще мала,
Кажуть всі мені: — Хвала!

А за що ж то вихваляють?
На сопілці я вже граю.
Сяду ранком при вікні,
Забринять мої пісні,

Залунають голосисто,
Ніжно, лагідно і чисто.
Вся збіжиться дівтора.
— Отака чудова гра!

І радіють усі люди,
Що музика з мене буде.
Ну, а я ж сама? Горджусь
И знов за гру свою берусь.

Петро Кізко

Ох, яке гарне, блискуче!

Люди люблять носити золоті або срібні речі: годинники, перстени, нараменники, тощо. Мало є людей, які не тішаться золотим перснем із гарним, блискучим камінчиком.

Особливо люблять носити прикраси молоді й старші жінки. Різними коштовними шпильками прикрашують своє вбрання, носять ковтки, намисто або інші клейноти на руках чи шиї. Багато людей купує дуже дорогі клейноти, з правдивими самоцвітами у золотій оправі. Бідніші задовольняються дешевими, штучними виробами.

Всі люди любуються блиском, грою барв цих різних прикрас та люблять їх носити.

То ж не дивуйтесь, що серед звіряток є такі, що теж любуються блискучими предметами. Нераз із великими труднощами, після довгих пошуків знаходять вони якийсь блискучий предмет. Може то бути скло, що грає барвами на сонці, кусничок перламутрової мушлі слимачка, або загублена річ якогось подорожника: ніжик, ло-

жочка або щось інше, блискуче. Вони тягають ці скарби до своєї хатинки, кладуть на горбок коло нори й тішаться ними з такою насолодою, що аж слізки виступають у них на очах.

В Америці є маленька мишка. Живе вона в лісі, шкоди нікому не робить, кормиться зернятками лісових дерев. Тихенька, непомітна. Однак вона дуже любить блискучі предмети. Шукає їх по цілому лісі. Вона навіть готова вкрати з вашого шатра кожну річ, яку лиш знайде там. Коли вам трапиться щось такого, тоді не думайте, що це хтось із людей зробив вам таку прикрість. Ідіть тоді в ліс і шукайте гніздечка тієї мишки, яке недалеско вашої тимчасової зупинки. Там коло нори напевне знайдете свою згубу.

Бідна мишка буде дуже журитись, що втратила таку чарівну, блискучу річ. Але вона далі шукатиме щось інше, щоб тішитись блискучою прикрасою, без якої жити не може.

Вуйко Квак

Дарунок для тата

Марусинка — сирітка. Її мама вмерла, як Марусинка була ще дуже маленька. Вона живе з татом і бабунею. Вони дуже люблять дівчинку та прикладають всіх сил, щоб Марусинка не почувала того, що вона сирітка.

Та одного разу Марусинка прийшла зі школи заплакана й сумна.

— Що з тобою, дитинко? — запиталась бабуня. — Чи хто тебе скривдив?

— Ні, бабуню, я так... — була відповідь.

І довго не могла довідатись бабуня в Марусинки, чому вона плакала.

Аж ввечорі в ліжку, коли скінчила свою молитву, дівчинка сказала бабуні, чому вона плакала в школі.

— Сьогодні вчителька дала нам малювати картки на День Матері. Учні стали хвалитися дарунками, які вони приготували для своєї мами. А що я скажу? Картку ту, що намалювала я дала Ганнусі, бо вона зовсім не вміє малювати, а як стали дівчата мене питати, що я

подарую мамі, то я не витримала й розплакалась. Тетянка ще посміялася з мене, що не маю дарунку. Всі мають маму, всі в неділю будуть її вітати, а я?... — І знову полилися сльози з синіх оченят Марусинки.

— А ти не плач, маленька! Це сумно виростати без мами, але ти маєш тата, що любить тебе, доглядає, прикладає всіх сил, щоб заступити тобі маму. А є діти, що не мають ні мами, ні тата. І то Господь не дає їм загинути! Добрі люди їм допомагають. А ми з тобою, давай, придумаємо, як би нам вшанувати твого тата в його день. Це свято буде за місяць в червні. Часу є доволі. Ти добре граєш на фортеп'яні. Вивчи якусь гарну нову песу спеціально для тата на його день. Я дам тобі паперу, намалюй для нього гарну картку, а я спечу на цей день пиріжок. Нарвемо квітів, усе приготуємо, а як тато встане, то ми його, вже готові, привітаємо в їдальні. Бо тато теж дорогий для діток, так як і мама! Ну, а тепер спи, моя маленька!

Бабуня поцілувала та перехре-

стила Марусинку й по-тихеньку вийшла до своєї кімнати.

Дівчинка довго ще не могла заснути. Вона вже не плакала, не сумувала. В думках вона вже уявляла цей веселий привітний день, коли вона вквітає стіл, поставив на ньому гарний пиріжок та покладе власноручно зроблену картку, а сама сяде за фортеп'яні і як тільки тато переступить поріг, заграє йому гарну пісню. Тато колись казав, що любить цю річ. Вона трудна, але Марусинка її вивчить обов'язково.

З такими світлими думками дівчинка заснула. А у сні бачила чудове зелене поле, вкрите барвистими квітами. Вона збирає квіти на День Тата, а ось і він іде по полі. Марусинка біжить до нього, а сонце їй просто в очі. Вона заплющилась, а як відкрила, то побачила, що то був сон. Та ніч минула й любе сонечко збудило її. Весела й бадьора вискочила дівчинка з ліжечка та й побігла до школи.

Тепер вона знала, що сказати дівчатам, як почнуть з неї сміятися.

Ніна Наркевич

У ВІНКУ

Стежечками та доріжками
По зеленому саду —
Ту-пу, ту-пу, ту-пу ніжками —
Я піду, та й піду, та й піду...

Ту-пу, ту-пу, та й дочапаю
Аж до самого лужка,
Заряснілого кульбабою.
І сплету я з кульбаби вінка.

Синім рясом, забавляючись,
Я віночок перевею,
Та й надіну, не вагаючись,
На біляву голівку свою.

І до копанки — обніжками,
Що по них — густий чебрець,
Ту-пу, ту-пу, тупу ніжками —
Я піду та й піду навпростець.

Гляну в копанку — здивуюся:
Там — красуня... та чия?
Задивлюся, залюбуюся:
Чи це я, чи це, може, не я?!

О. Кобець

Марусинка біжить до нього, а сонце їй просто в очі.

Розпочався вже літній відпочинок, що на два місяці припинить усе громадське життя. Та в цьому часі любимо подорожувати. Чому не зробити нам прогульки до місцевості сусіднього Відділу? Чи вкулі з ним зїхатись у прогульковому місці? Це скріпить наші взаємини й розважить нашу громаду.

*

Окружні Ради вже устійнили реченець Окружного Зїзду. Добре, коли він припаде скоро восени, щоб можна потім розгорнути працю. Точніші вказівки Централія подасть окремими листами.

* * *

Комісія Фонду Пятсот закінчила перше півріччя своєї діяльності. У цьому числі подано підсумки зїрки. Вислано два обїжники, що накреслили плян праї. Все ж таки не всі референтки суспільної опіки в Відділах зголовили ще своїх можливостей.

* * *

ЗУАДКомітет плянує перевести дводенний семінар суспільної служби у Філадельфї. Було б побажаним, щоб референтки суспільної опіки Відділів США взяли в ньому участь. Точніші відомості будуть подані в пресї.

Цей курс дасть змогу пізнати форми суспільної служби, чинні в ЗДА, та пекучі потреби нашої громади.

* * *

Ще не всі Відділи прислали списки своїх членів з адресами. Цим стримують виставлення членських виказок для всіх членок США, які ухвалені Річними Зборами Гол. Управи.

* * *

Кампанія за приєднанням членства вже увійшла в життя. Від проголошення її в березні ц. р. пробїг один квартал. Час, щоб Відділи підраховували новоприєднаних членів та зголовили їх список своїй Окружній Радї.

* * *

Проминули вже 2 роки від ухвали XI Конвенції про обовязкову передплату „Нашого Життя“. На жаль, не всі ще Відділи й членки усвідомили собі цей обовязок. Адже ж не схочуть впродовж довгих літніх місяців бути без звязку зі своєю організацією! Тому треба передплатити журнал, що розкаже їм про наші задуми й пляни.

* * *

Деякі Відділи розпочали вже акцію за введенням української книжки в американські бібліотеки. Звертаємо увагу на обїжник СФУЖО, розісланий до наших культ.-осв. референток у тїй справї.

* * *

На вакаціях є добра нагода приєднати нових передплатниць. Стрічаємось з новими людьми й старими знайомими, які не мали ще нагоди запізнатися з журналом „Наше Життя“. Дайте їм цю нагоду! Тих, що приєднують нових передплатниць під час вакацій, проголосимо в „Нашому Життї“.

* * *

А покищо бажаємо всім радісних і безтурботних вакацій. Відпочати від щоденних турбот, скріпити своє здоров'я, набрати свіжих вражень — ось що повинні ми досягнути цього літа! Та пам'ятати все і всюди про свою другу сімю, що лучить і обєднує українське жіноцтво — Союз Українок Америки.

ЦЕНТРАЛЯ ОДЕРЖАЛА від 27. квітня до 30. травня 1957

Річна вкладка і Організаційний фонд:

Від.	1 Нью Йорк	20.00	5.00
	24 Елизабет	20.00	5.00
	26 Гемтремк	20.00	5.00
	31 Дїтройт	20.00	5.00
	65 Нью Бронсвик	30.00	5.00
	66 Нью Гейвен	20.00	5.00

Фонд Централї:

Від.	1 Нью Йорк	35.00
	3 Нью Йорк	35.00
	26 Гемтремк	6.00
	29 Вунсакет	22.00
	31 Дїтройт	20.00
	65 Нью Бронсвик	20.00

Фонд Резервовий:

Від.	1 Нью Йорк	10.00
	3 Нью Йорк	10.00
	24 Елизабет	10.00
	26 Гемтремк	10.00
	31 Дїтройт	10.00
	66 Нью Гейвен	10.00

На Дїм США:

Від.	26 Гемтремк	25.00
	66 Нью Гейвен	25.00

Вкладка до СФУЖО:

Від.	3 Нью Йорк	5.25
	26 Гемтремк	9.15
	29 Вунсакет	3.65
	31 Дїтройт	3.00
	65 Нью Бронсвик	3.50

Фонд „Мати й Дитина“:

Від.	1 Нью Йорк	80.00
	19 Амстердам	33.00
	20 Філадельфїя	62.00
	22 Шикаго	132.00
	33 Клівленд	154.00
	47 Рочестер	31.00
	63 Дїтройт	11.00
	64 Нью Йорк	10.00
	65 Нью Бронсвик	20.00
	68 Сиракюз	103.75
	Окр. Рада США, Шикаго	34.50
	Д-р С. Парфанович	5.00
	М. Костів, Туджунга	2.00

Фонд Конвенційний:

Від.	1 Нью Йорк	10.00
	24 Елизабет	5.00
	26 Гемтремк	10.00
	31 Дїтройт	10.00
	65 Нью Бронсвик	5.00
	66 Нью Гейвен	5.00

Пресовий фонд Н. Ж.:

Від.	1 Нью Йорк	30.00
	3 Нью Йорк	16.00
	8 Бронкс	10.00

НАШЕ ЖИТТЯ — ЧЕРВЕНЬ, 1957

БРОНКС, Н. Й.

День Матері

Дня 4. травня о. парох відправив Богослуження за здоров'я всіх матерей, членок 8 Відділу СУА. Увечорі того дня зійшлися членки у церковній галі, щоб ушанувати українську матір, що такі жертви поклала при вихованні своїх дітей.

Майже рівночасно прибули на залю відпоручниці Централі пп. Катерина Пелешок, містогорова, Лідія Бурачинська, редакторка „Н. Ж.“ й Іванна Бенцаль, голова Окр.

Від. 28 Ньюарк, від С. Воро- бець	5.00
46 Філадельфія	10.00
„ 65 Нью Бронсвик	10.00
К. Хомяк, Дітройт — збірка на уродинах п. Ю. Куль- чицької	15.00
М. Гарбуз, Філадельфія	2.00
М. Тимчишин, Едмонтон	1.00
С. Семотюк, Едмонтон	1.00
Н. Личин, Сисеро	1.00
К. Лаба, Вунсакет	1.00
К. Бойко, Вунсакет	1.00
М. Колісник, Вунсакет	1.00
А. Альбрехт	1.00
Ю. Драбик, Філадельфія	1.00

На „Фонд 500“

Від. 2 Честер	35.32
6 Рочестер	50.00
10 Філадельфія	54.00
10 Трентон	100.00
20 Філадельфія	11.00
24 Елизабет	224.50
33 Клівленд	170.00
65 Нью Бронсвик	50.00
„ 68 Сиракюз	12.00
Н. Чапленко, Бронкс — за- мість квітів на могилу бл. п. І. Бонковської	5.00
Н. Н., Лос Анджелес	20.00

На пам'ятник бл. п. О. Кисілевської Фінансова Комісія СФУЖО Торонто	46.10
Союз Українок Аргентини	18.85
Об'єднання Українських Жі- нок, Англія	25.50

З подякою

Антоніна Кульчицька, фін. секр.
Анна Сивуляк, касієрка

Ради. Тоді всі зібрались при сто-лах, а голова Відділу п-ні А. Свенсон попрохала о. пароха Сютіка, щоб перевів молитву. По молитві присутні засіли до перекуски, що її членки підготували.

На запрошення голови о. парох привітав присутніх матерей і побажав їм щастя у житті. Вперше він святкує День Матері серед своїх парохіянок і дуже мило йому пізнати серед них членок Апостольства Молитви при церкві. З черги промовляла редакторка п-ні Бурачинська, яка вказала на напрямні організації, що нас згуртувала. У День Матері усі членки повинні з'ясувати собі, що вони не тільки матерями у своїх родинах, але й матерями у своїй громаді. Передала привіт від голови Централі п-ні О. Лотоцької для 8 Відділу та його матерей. З черги промовляла п-ні Катерина Пелешок, містогорова СУА. Навязала до значення організації, що об'єднує тепер два покоління жінок-емігранток. Боже Провидіння вислало молодих, недосвідчених дівчат на чужину, щоб вони підготували тут ґрунт для нової хвилі еміграції та спільно виконали велике завдання — освідомлення заходу про Україну. Голова Окр. Ради п-ні Іванна Бенцаль теж віддала належне організації, називаючи її матір'ю нас усіх. Це вона навчила нас увійти у громадське життя, це вона вказувала нам шлях і підтримувала нас у важких хвилинах нашого особистого й громадського життя.

Врешті покликано до слова п-ню Апольонію Дзюму, почесну голову Відділу, яку вважають усі його „матір'ю“ П-ні Дзюма промовила з запалом і добротою, як кожен у неї звик це бачити. Пригадала наші засади, що кажуть нам носити в серці образ України та показувати його нашим дітям. Покликано до слова п-ню Ольгу Раковську, культ.-освітню референтку Відділу. Вона пригадала українську страдальну матір, а в першу чергу матерей тих 500, що життя своє дали за Україну. Промовляла також п-ні Ева Корпало, бувша го-

лова Відділу. Потвердила, що Відділ, до якого вписалась від початку, став для неї школою життя. А А щоб він далі міг діяти для Фонду Пятсот, зложила подарунок до рук голови. Розвинувши його, присутні побачили, що це приладдя для гри бінго, за що всі подякували їй оплесками. Накінці промовила п-ні Ева Хомів, секретарка. Жаліла дуже, що немає між нами молоді, яка перебрала б нашу працю. Цьому старалась зарадити п-ні Наталя Чапленко, культ.-освітня референтка Централі, що є членкою Відділу. Пригадала, що недавно тому проминули Великодні свята й ще живо нам у пам'яті звуки ґагілок. Щоб закінчити сьогоднішнє свято, попросимо вивести їх тут у залі! І, взявшись за руки, Союзянки-матері заспівали собі рідні мелодії, такі знайомі з молодих літ...

На закінчення голова п-ні Свенсон подякувала всім за участь. З нагоди того вечерка Відділ заслав 10 дол. на пресовий фонд „Нашого Життя“.

Анна Свенсон, голова
Ева Хомів, секретарка

ЧЕСТЕР, ПА.

Свято Жінки Героїні 13 Відділу

Дня 17. березня, в залі Українського Католического Клубу, свято відкрила голова Відділу п-ні Ярослава Збир, яка короткими словами пояснила, чому це свято щорічно влаштовуємо, та попрохала присутніх повстанням з місць і однохвилинною мовчанкою вшанувати пам'ять погибших. З черги церковний мішаний хор, під диригентурою п. Я. Кушніра, відспівав пісню „Слава Героям“

Доповідь виголосила п-ні Наталя Мохнацька, що прекрасними словами накреслила постать українки-героїні, її відвагу, посвяту та тернистий, життєвий шлях. У своїй доповіді присвятила найбільше уваги героїському чинові 500 жінок у Кінґрі, чинові, що є доказом, що героїство української жінки вийшло поза рями індивідуальності, прибираючи масову форму. По доповіді п-на Галя Микита відіграла на фортепіані кілька українських пісень — „Далека ти, а близька нам“, „Сміло брати“ та

„Ви жертвою в бою“, що своїм змістом вповні відповідали святочній імпрезі.

З черги жіночий хор СУА, під диригентурою п-ні Я. Збир відспівав пісню „Привіт Батьківщині“. Слїдувала деклямація п-ни Галі Микити — Г Чорнобицької „Деся пішла невільниця на цілинний степ“.

Останньою точкою програми була пісня „Заграви блеском“ у виконанні жіночого хору СУА. Свято закінчено відспіванням національного гимну. Дохід із свята вислано на „Фонд 500“ **С. М.**

ШИКАГО, ІЛЛ.

Річні Збори 22 Відділу СУА

Дня 13. грудня 1956 р. збори відкрила голова п-ні Р. Сидорик і подала порядок нарад. На президентську посаду обрано п-ню Оксану Добрянську, а на секретарку п-ню Нат. Каменецьку. Рекорд. секретарка п-ні Микула відчитала протокол із попередніх річних зборів, а потім президентка поклікала управу до звітів. Першою звітувала голова п-ні Р. Сидорик, яка представила в загальному діяльність товариства. Праця велась у всіх референтурах дуже інтенсивно, з великою посвятою для справи та в гармонійній атмосфері. Вичислила всі імпрези та почини товариства, в яких особисто помагала, та згадала про заходи, які поробила, щоб інформувати чужинців через пресу та представників політичного американського світу. Слїдували звіти містоголови п-ні М. Куріци, яка була рівночасно референткою суспільної опіки й головою станиці „Мати й Дитина“ Праця у цій діяльності була дуже широко кроєна, бо крім харитативної роботи тут давалося також кількаразову допомогу заслуженим жінкам в Європі. Комітет „Мати й Дитина“ удержував від ряду літ дитячий садок і школу українознавства в Мозаху, як також частинно і в Австрії. Засновано при тих шкільках перші дитячі бібліотеки, які щорічно доповнюються новими посилками. Уділювано трьох стипендістам річні підмоги на шкільні оплати. Неменш оживлена робота йшла і в культ.-освітній референтурі, про яку зві-

тувала п-ні А. Самбірська. Крім кількох забав та чайних вечорів із рефератами, найбільш імпазантним ділом була участь 22. Відділу у міжнародних різдвяних імпрезах т. зв. „З ялинкою довкола світу“, де крім оригінального прибрання ялинки треба було дати цілий ряд вистав із різдвяним сюжетом. Дуже атрактивним був теж курс писання писанок та показ стилевого накриття Великоднього стола — який викликав велике зацікавлення. Виховна референтка п-ні Стецишин враз із п-нею Ванджурою провадили дуже зміло курс вишивання та куховарського діла. Далше звітували секретарка п-ні Микула, фінансова секретарка п-ні Мартинюк, пресова референтка п-ні Децик, господарська референтка п-ні Л. Поготовко, а від радієвої колегії п-ні Нат. Каменецька. Іменем Контр. Комісії п-ні Д. Рак подала до відома, що контролю знайшла книговодство в порядку і поставила внесок на уділення абсолюторії. Коли приступлено до вибору нового уряду, одна з членок висказала побажання, щоб теперішній уряд залишився надалі. Внесок цей прийнято з великим захопленням і фактично попередня управа остала поза малими змінами надалі при кермі. Голова п-ні Р. Сидорик, містоголова п-ні Д. Рак, секретарка п-ні Микула, скарбничка п-ні Мартинюк, фінансова референтка п-ні Ванджура, культ.-осв. реф. п-ні Струць, сусп. опіка і Комітет „М. й Д.“ п-ні Куріца, господарська реф. п-ні Л. Поготовко, виховна реф. п-ні Стецишин, пресова реф. п-ні Нат. Каменецька, радієва реф. п-ні О. Децик. До контр. комісії увійшли: пп. Подола і Городиська.

Новоперевибрана голова п-ні Р. Сидорик подякувала за довіря та відкрила збори. **Н. Кам.**

ДІТРОЙТ, МИШ.

День Матері 23 Відділу

Дня 12. травня у Нар. Домі при вул. Мартин відкрила свято голова п-ні Ясінська. Слїдувала жива картина. Діти клячали перед образом Матері Божої, а другі збірною деклямацією величали матір. Потім діти з юного СУМА під проводом п. Яворівського відтанцювали у-

країнські танки. Діти школи при церкві св. Івана Хрестителя під проводом панни Драгінди також вивели танки. Присутні нагородили їх за те рясними оплесками.

Слїдувала доповідь п-ні А. Вокер, якою вона змалювала ролю й заслугу матері. Вкінці запрошено присутніх на обід, що його відкрив молитвою о. Богневич. Подавали дівчата й хлопці з католицької молоді при парохії св. Івана Хрестителя під проводом п. Буляка. Під час обїду голова Окр. Ради п-ні Ольга Шустер привітала всіх матерей. Промовляв п. Чмир, президент Нар. Дому, і референт Ю. СУМА п. Токарчук, складаючи матерям побажання. Покликано до слова п-ну А. Королишин, а від катол. молоді п. Буляка.

На закінчення програми голова п-ні Ясінська подякувала всім за участь, а також комітетові підприємств, а головно п-ні Любінській, що найбільше напрацювалась коло смачного обїду. Свято закінчено відспіванням „Многая літа“

Ксеня Палер, секр.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ.

Писанки для Дружини Президента

24 Відділ СУА задумав цього року вшанувати п-ню Меймі Айзенгавер, посилаючи їй Великодній подарунок. Для цієї цілі сконтакувався з конгресменкою стейту п-нею Флоренс Дваер, яка погодилась зложити цей подарунок від імені українського жіноцтва Елизабету. Вкоротці, бо вже 10. травня, наспіла відповідь від Дружини Президента на руки голови Відділу п-ні Марії Процак. Дорога пані Процак,

Обі чудові писанки та ніжні білі підставки до них, що їх передала мені п-ні Дваер, дуже мене втішили. Їхні взори, такі барвні й радісні — це гарний зразок Вашого вміння. Я глибоко вдячна Дочкам України в Елизабеті за цей чудовий подарунок. Прошу Вас, передайте мою щирю подяку всім членам, що справили мені таку радість.

Із щирим привітом

Меймі Д. Айзенгавер

Про цей подарунок звітувала місцева американська преса.

НАШЕ ЖИТТЯ — ЧЕРВЕНЬ, 1957

Управа і членки 31 Відділу у Дітройті
The Board and the members of UNWLA Branch 31 in Detroit, Mich.

НЮАРК, Н. ДЖ.

Звіт із праці

Нова управа відбула вже двічі ширші сходи членства. У лютому сходи були присвячені жінкам-героїням. Реферат виголосила п-ні Лідія Гладка, а деклямувала п-ні Валя Калин. Сходи закінчено піснею „Ви жертвою в бою“. Під час ділової частини сходи голова п-ні Настюк роздала членкам календарці, в яких подано розподіл праці Відділу на цілий біжучий рік. У цьому році припадає 25-літній ювілей Відділу. Заплановано відзначити його окремим святом та виданням пропам'ятної книги.

На ширших сходах у березні вшановано пам'ять Т. Шевченка рефератом п-ні Емілії Цяпки. П-ні Зиновія Воробець відспівала дві пісні у супроводі п-ні Таїси Богданської.

Л. Гладка

ДІТРОЙТ, МИШ.

Ювілей 31 Відл. ім. кн. Ярославни

Дня 6. квітня, о год. 9-й рано, відправлено Богослуження за здоров'я членок у церкві Неп. Зачаття Пр. Діви й панахиду за померлих членок з нагоди 20-ліття Відділу. Богослуження відправив о. парох

др. Кнап. Увечорі відбувся бенкет у залі Українського Клубу. Біля гарно прибраних столів засіло около 120 учасників. На столах було задалегідь написано, для кого місце призначене і цей порядок дуже всім подобався.

На початок місто голова Централі п-ні Павлина Будзол привітала кожду членку, прищипивши їй китичку квітів, немов у нагороду за 20-літню працю. Ця церемонія зробила гарне враження. Дальше всі разом відспівали „Боже Великий, Єдиний“, помолились і засіли до багатой вечери, яку приготувала кухарка, щоб усі членки були звільнені від цієї праці в день їх ювілею. Слідував звіт 20-літньої праці, що його зладила й прочитала секретарка Відділу п-ні А. Білоус.

Покликано представників товариств до привітів. На початку відчитано телеграму від голови СУА п-ні О. Лотоцької. П-ні Павлина Будзол зложила привіт від Централі СУА, п-ні Ольга Шустер від Окр. Ради СУА, п-ні М. Сосновська від 5 Відділу СУА, п-ні Марія Ясінська від 23 Відділу СУА, п-ні Марія Бережанська від 26 Відділу СУА. Писемні привіти прислали 37 Відділ СУА і секретарка Окр. Ради п-ні М. Слюсарчук. Слідували привіти від представників орга-

нізацій: п. Д. Микитинський від Укр. Клубу, п. Головач від Укр. Нар. Союзу, п-ні М. Явна від Сестрицтва Н. З. Пр. Діви, п-ні М. Громиків від Союзу Гетьманців, п-ні Юлія Чайківська від Укр. Зол. Хреста, п. Явний від Укр. Бизнесменів, п. Івасюк від Укр. Промисловців, п. Костюк від Укр. Дем. Клубу. Промовляв також чоловік нашої членки п. Яремів.

На кінець голова Відділу п-ні А. Слободян подякувала всім промовцям. А наша поетка п-ні Ф. Сідло виголосила поему, що її зложила спеціально на ювілейне свято. Піснею „Ой, у лузі червона калина“ закінчено наше 20-ліття.

Анастасія Г. Білоус

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Ювілей 42 Відділу

Дня 26. травня зібрались у церковній галі членки Відділу і численні гості. Один окремий стіл був призначений для членок, що сьогодні святкували своє 25-ліття. П'ять свічок по середині стола та великий торт вказували на церемонію, що тут відбудеться.

Свято відкрила голова Відділу п-ні Марія Пашук, а о. парох Федорик поблагословив дари Божі. Слідувало відзначення китицями

почесної голови Відділу п-ні А. Бойко, членск-основниць та управи. Провід свята перебрала місто-голова п-ні Євгенія Задорожна. Покликала до засвічування свічок голову Централі п-ню Олену Лотоцьку, почесну голову п-ню Анну Бойко, голову Відділу п-ню Марію Пашук, голову Окр. Ради п-ню Анну Сивуляк і містоголову Відділу п-ню Марію Демяник.

Коли вже присутні зіли смачний обід, що його приладив окремий комітет, а подавали дочки членок, то п-ні Кекилія Гардецька прочитала звіт із праці Відділу за 25 літ. Слідували привіти: від СФУЖО п-ні І. Павликовська, від Головної Управи „Провидіння“ п. В. Бачинський, від „Самопоміч“ д-р Вол. Пушкар, від Комітету Українок Канади, Відділу в Торонті п-ні др. Віра Кос, від 11 Відділу „Провидіння“ п-ні Ева Вовчок, від ОБВУА др. М. Рибак, від Т-ва Укр. Лікарів п-ні др. Т. Цісик, від 193 Відділу „Провидіння“ п. М. Утриско, від Братства УСС п. А. Кігічак. Окремо складали привіти Відділи СВА, а саме: 10 — п-ні Петрівська, 20 — п-ні інж. Л. Дяченко, 41 — п-ні А. Банах, 46 — п-ні М. Мила, 48 — п-ні Керіяк.

На кінці голова Відділу п-ні Пашук подякувала комітетові, що приладив смачний обід і закрила свято.

Присутня

Свято Ольги Басараб 46 Відділу

Дня 17. лютого влаштовано, як і щороку свято в честь патронки Відділу. Започатковано його Службою Божою та панахидою, в якій взяли численну участь членки Відділу. З церкви всі перейшли до Нар. Дому, де в залі на чільному місці виднів гарно прибраний портрет Ольги Басараб. Гості та членки засіли при гарно накритих столах, а о. Федорович провів молитву та поблагословив їжу, яку приготували членки.

Голова Відділу п-ні Мила відкрила свято й коротко накреслила постать героїні, якій присвячено цю зустріч. Потім слідував глибокий думкою та гарно опрацьований реферат п-ні А. Рублевої, яка вказала на те, що шляхом Ольги Басараб пішли десятки й сотні наших жінок, включаючи й тих 500, що їх недавно тому розтоптали

большевицькі танки. До піднесення свята причинився хор 10 Відділу СВА під орудою п-ні І. Чумової, проспівавши кілька пісень, що були добре підібрані своїм змістом до свята. Слідувала деклямація п-ні Кондри „Вони замучили її“, що змалювала геройську поставу покійної.

Промовляли покликані до слова представниці Централі СВА та приявні гості. Всі підкресливали силу й жертвенність 46 Відділу, що зложив великі пожертви на різні цілі, а також причинився до будови Нар. Дому, де жінки тепер мають постійне приміщення на сходинах. Національним гимном закінчено свято.

Подякою за участь голова п-ні Мила закрила зустріч. **З. Т.**

БЕТЛЕГЕМ, ПА.

Річні Збори 50 Відділу СВА

Дня 9. лютого членки Відділу зішлись в парохіяльному домі. Збори відкрила молитвою голова Відділу п-ні Ярослава Цегельська. До президії зборів вибрано п-ню Теклю Морісон головою, а п-ню Марію Михайлів секретаркою. Звіт із діяльності Відділу подала п-ні Мирослава Чубата. Присутні почули, що окрім щомісячних сходин та влаштуваних імпрез, Відділ брав участь у заг.-громадській праці на терені Бетлегему. Касовий звіт п-ні Анастазії Цегельської виказав 215.39 дол. приходу, а 158.39 дол. розходу.

На внесок контр. комісії, що його поставила п-ні Марія Корчева, уділено абсолюторію уступаючій управі. До вибору нової управи не дійшло, тому відложено її до слідуєчих сходин. Дня 31. березня приїхала делегатка з Централі п-ні Кекилія Гардецька. Своєю палкою промовою пригадала вона членкам вагу СВА та в ім'я 500 погиблих заохотила до дальшої праці.

До нової управи увійшли: п-ні Ярослава Цегельська, голова, п-ні М. Чубата, містоголова і реф. сусп. опіки, п-ні М. Михайлів, секретарка, п-ні М. Корчева, касієрка, п-ні Т. Морісон, культ.-освітня реф. До контр. комісії увійшли пп. А. Гарас, Б. Михайлів і Х. Білянич.

На закінчення голова подякува-

ла за вибір, а делегатці з Централі за переведення зборів.

Марія Михайлів, секр.

НЬО ЙОРК, Н. Й.

Відкриття домівки 64 Відділу

Дня 17. березня в Нар. Домі у Нью Йорку зішлись численно членки Відділу й запрошені гості в гарно обладнаній кімнаті. Це домівка 64 Відділу яку власноручно впорядкували голова п-ні Хр. Воевідка і пп. І. Рожанковська, С. Салдан, Т. Купчинська та інші. Поміж мистецькими картинами видніла на першому місці ікона кисти Ірини Шухевичевої.

При вході гості вписувались до памятної книги й засідали при столах, що були мистецьки прибрані квітами, (заслуга п-ні І. Кашубинської). Угощували присутніх пп. М. Вишивана, П. Книш, Н. Пастушенко, Н. Тершаковець і С. Салдан, імпрезова референтка, якій належить признання за підготову свята.

Відкриття домівки розпочалося спільною молитвою. Потім голова Відділу привітала гостей та зясувала діяльність Відділу впродовж трьох років існування, що виявилась найбільше в харитативній діяльності. Потім передала провід у руки „товстмастра“ п-ні Христини Навроцької, містоголови, яка вміло й дотепно вивязувалась із свого завдання.

Першим промовляв парох церкви св. Юра о. І. Лотоцький, що вказав на високі завдання жінки. З черги складали привіти представники організацій. Промовляли п-ні І. Бенцаль, голова Окр. Ради СВА, п-ні К. Пелешок, містоголова Централі СВА, мгр. Р. Гуглевич, голова Об'єднаного Комітету Організацій Нью Йорку, мгр. М. Клецьор від „Провидіння“, п-ні Л. Котлярчук від 1 Відділу СВА, п-ні А. Кізима, голова 4 Відділу СВА, п-ні Е. Хомів від 8 Відділу СВА, п-ні А. Різник від 53 Відділу СВА. З привітами виступили також д-р Я. Воевідка, інж. Рогожа, інж. О. Клюфас та п. Я. Пастушенко.

Промовляли ще п-ні О. Соневицька, що підкреслила заслуги попередньої голови Відділу п-ні І. Рожанковської, а п-ні Мирослава Драган згадала теплими слова-

ми діяльність Львівського Відділу Союзу Українок.

Увесь вечір пройшов у милому, родинному настрою.

О. Соневицька, прес. реф.

НЮ-БРОНСВИК, Н. ДЖ.

Звіт з діяльності 65 Відділу США

Хоча громадянки тутешнього терену не живуть аж надто великим скупченням, все ж таки старанням сеніорки українського громадського життя п-ні Анни Ратич, та других ідейних жінок засновано 65 Відділ США, який у місяці травні ц. р. увійде в третій рік свого існування. Праця в нашому Відділі в загальному скромна та тиха. Але якщо взяти до уваги те, що майже всі членки нашого Відділу працюють по фабриках, а крім того виконують хатні обов'язки супроти власних родин, то часу на громадську працю не лишається багато.

Все ж таки, не зважаючи на ті несприятливі умовини та на короткий час свого існування, 65 Відділ може похвалитися гарними успіхами при розбудові нашого громадського життя в користь цілої українсько-американської спільноти та поневоленої Батьківщини.

Діяльність нашого Відділу поділити можна на чинності внутрішнього та зовнішнього характеру. Продовж останнього року управа нашого Відділу відбула цілий ряд засідань. Вони відбувалися здебільша по приватних мешканнях членок нашої управи. На тих засіданнях відчитувано обіжники Централі США, намічувано плян праці та обговорювано біжучі справи.

Відділ наш, будучи членом Філії УККА в Нью Бронсвику, брав участь у підготовці національних свят, як: 1. Листопада, 22. Січня та академій у честь Т. Шевченка й І. Франка.

Окрім того на окремих жіночих сходинах відчитано реферати присвячені Вірі Бабенко та Олені Кисілевській. Память 500 жінок-героїнь вшановано панахидою.

Не забуваючи за наших найменших Відділ zorganizував дві дитячі забави та зайнявся виготовленням строїв та декорацій при влаштуванні Миколаївського Вечора у

країнською школою при місцевій церкві.

В День Батька — після Служби Божої роздано всім батькам квіти, а добровільні датки у висоті 28 доларів передано на потреби місцевої української церкви.

Зовнішня чинність нашого Відділу — це матеріальна поміч українцям-залишенцям. У цій цілі переведено ряд збірок між українським громадянством, а крім того прибутки усяких наших імпрез розділювано на дитячі шкільки в Німеччині та хворим і немічним залишенцям.

У дальшому, розуміючи скрутне положення нашої еміграції, Відділ виготовив еміграційні папери для одної української родини, яка вкоротці має прибути в наше середовище. Вирішено спільно піти їй з допомогою в перших початках, аж до самостійного влаштування.

Кінчаючи цей звіт, хочу в імені управи висловити признання тим членкам, які вложили багато своєї праці в маловажні справи, а проте такі необхідні в розбудові цілого нашого громадського життя.

Олександра Ошудляк
секретарка.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН.

Річні збори 66 Відділу ім. О. Кисілевської

Дня 17. березня зійшлися членки у залі Нар. Дому. Збори відкрила молитвою голова Відділу п-ні Олена Гіна. До президії зборів вибрано п-ню Марту Олесницьку, як голову, а п-ню Наталію Миколаєвич, як секретарку. Секретарка Відділу п-ні Ірина Телюк прочитала протокол із основних зборів Відділу, який прийнято без змін.

Слідували звіти управи. Голова дала короткий перегляд праці Відділу. Спочатку діяла, як містогорова та з уступленням голови п-ні Микитей, перебрала провід. Праця була трудна і відповідальна, але приємна, бо в управі стрінула згоду і співпрацю. Продовжувано патронат над навчальною станицею у Штутгарті, висилаючи що місяця на ту ціль 20 дол. Переведено такі імпрези: показ ноші, пікнік, продаж печива, вечір колядок, маско-

ві вечерниці. Зорганізовано жіночий хор під орудою дир. Сорочи (короткий час), потім п-ні Марії Бурбели Гижої. Хор виступав на всіх імпрезах США, як також на академії І. Франка та на святі 22. Січня. Наш Відділ і хор брали участь в Амер. Клубі Дочок Революції на їх передсвяточних ширших сходинах.

Відділ співпрацював з церквою та місцевими українськими організаціями: Відділом УККА, Народним Домом, якого є членом із повним уділом (100 дол.), Рідною Школою. Відділ вислав дві делегатки на Зїзд Окр. Ради у Нью Йорку (п-ню О. Гіну і п-ню М. Гижу), де виявилось, що праця нашого Відділу є одна з кращих.

Секретарка п-ні Телюк подала точний звіт про кількість відбутих сходін та про листування Відділу. Касієрка п-ні Е. Добчанська подала грошовий оборот за 1956 р. Приходи виносили 1,019.21 дол., а розходи 841. 45 дол. П-ні О. Щигол, фін. секретарка, доповнила фінансовий звіт і подала стан членських вкладок. Потім слідували подрібні звіти всіх референток, що зв'язувались точно зі звітом голови.

П-ні М. Гижа звітувала про культ. освітню працю Відділу, а також і за організаційну, бо орг. референтка п-ні Р. Яхницька через недугу не могла прибути. Крім обов'язків в управі обі вложили багато праці в організування і ведення хору — п-ні Гижа, як диригентка, а п-ні Яхницька, як референтка хору. П-ні М. Маркова звітувала за суспільну опіку, відвідування хворих, патронат над школою в Німеччині і т. д. П-ні П. Витвицька, реф. мистецька, zorganizувала курс вишивок та ширила знання й замилювання до нар. мистецтва. П-ні О. Томоруг, реф. пресова, звітувала про вислані дописи до „Н. Ж.“, „Свободи“ Подякувала голові п-ні Гіні за те, що перебрала обов'язки пресової референтки англ. мовою, зазначаючи, що це зближення до американського світу дає нам можливість поширювати там знання про Україну.

З черги голова контр. комісії п-ні М. Давидович здала обширний звіт із переведеної контролі.

Комісія збиралась тричі для перевірки діловодства, книговодства і касового стану. Коли прослідилась плян праці, намічений п-нею О. Томоруг на основних зборах у 1956 р., завважила, що його виконано більш ніж на 90 відсотків. Книгу протоколів і діловодство касове знайдено в найбільшому порядку. У висліді цього п-ні Данилович поставила внесок на уділення абсолюторії, що збори одноголосно ухвалили.

До нової управи увійшли: п-ні Олена Гіна, голова, п-ні Леся Кизик, містоголова, п-ні Ірина Гриневич, секретарка, п-ні Ольга Шигол, фін. секр., п-ні Віра Гусак, скарбничка, п-ні Марія Гижа, реф. культ.-осв., п-ні Юлія Бурбела, заступниця, п-ні Прієса Витвицька, реф. нар. мистецтва, п-ні Ростислава Яхницька, реф. сусп. опіки, п-ні Марія Рудницька і Марія Маркова, заступниці, п-ні Ірина Телюк, реф. господарська, п-ні Марія Антонишин, реф. організаційна, п-ні Олена Томоруг, реф. пресова, пп. Е. Добчанська, І. Гладка і Е. Сахарук, членки управи. До контр. комісії увійшли: п-ні Марія Данилович, голова, а пп. Наталія Миколаєвич, Марта Олесницька, члени.

Збори закінчено молитвою.

Олена Томоруг, прес. реф.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. Й.

Річні збори 67 Відділу СУА імені св. Ольги

Дня 7. березня зійшлися членки до залі Нар. Дому. Голова Відділу п-ні О. Грицай відкрила збори молитвою. До переведення зборів вибрано п-ню Харченко головою, а п-ню Галушку секретаркою. Слідували звіти управи. П-ні голова зясувала працю Відділу, що була дуже оживлена. Відділ зорганізував курси українознавства і курс вишивання. Переведено дві імпрези, а саме — День Матері (реферат п-ні Харченко) і Свято Жінки-Героїні (реферат п-ні Ковалюк). Влаштовано Щедрий Вечір, де Відділ мав нагоду повітати голову Централі п-ні О. Лотоцьку, Свято св. Миколая, де шкільні діти брали активну участь. Наш Відділ спровадив і заопікувався новоприбулою родиною. З приходів наших

імпрез закуплено до церкви великий образ св. Ольги, якої імя наш Відділ носить. Із звіту секретарки присутні довідались, що відбулось 5 сходи управи і 10 ширших сходи. Касієрка п-ні Левицька подала грошовий оборот. Приходів було 682.50 дол., а розходів 647.47 дол. Референтка суспільної опіки п-ні Ковалюк розказала про свою працю. Вона була також делегаткою до Окр. Ради в Нью Йорку.

Контр. Комісія ствердила, що діловодство Відділу в найбільшому порядку. Слідували вибори нової управи, до якої увійшли: п-ні Ольга Грицай, голова, п-ні Анастасія Харченко, містоголова, і культ.-освітня реф., п-ні Наталія Галушка, секретарка, п-ні Ольга Левицька, касієрка, п-ні Анастасія Ковалюк, сусп. опіка. До контр. комісії увійшли пп. Стек і Тимків.

Н. Галушка, секретарка

СИРАКЮЗИ, Н. Й.

Свято Жінки-Героїні

У неділю, дня 31. березня, 68 Відділ приступив до влаштування першої своєї імпрези. Свято відкрила вступним словом п-ні Ева Бішко. У своїй промові вона вказала на невідому рису українки — порив до героїчних вчинків. Вістка з-поза залізної заслони про смерть 500 жінок у Кінгірі підтвердила цей похід української жінки до визволення свого народу.

Святочну промову виголосила культ.-освітня референтка Окр. Ради, п-ні др. Євгенія Єржківська. У своїй доповіді вона підкреслила буденний героїзм українок. Життя нашого народу виховало в українки волю до боротьби за краще майбутнє, бо в усі часи нашого життя вона завжди була повновладним господарем у себе дома. Чоловік ішов захищати Батьківщину від ворогів складаючи часто там свою голову в бою, а на плечі жінки валились усі буденні незгоди, всі клопоти по господарству, а часто й захист свого села зі зброєю в руках від переможних ворогів. Тому не дивно, що наша жінка має великий практичний розум, розвинену ініціативу, непохитність у досягненні мети й необмежену любов до своєї Батьківщини.

Саме це й є ґрунтом для легендарного героїзму жінок-українок, що світить провідною зіркою нам і нашим нащадкам. „Будьмо ж гідними наших героїнь, щоб ніхто й ніколи не зміг показати на нас пальцем, як на негідних дочок нашої чарівної Батьківщини!“ — кінчає свою промову доповідниця.

Несподіванкою вечора став виступ жіночого ансамблю під проводом п-ні Галини Тір. Проспівано пісні „Жалібний марш“ та „По таборах і тюрмах“, в опрацюванні інж. Гапія. Вірш Богдана Бора „500“ прочитала п-ні Володимира Смик з великим хистом. Слідувала інсценізація поеми Кобця „На перехресті“, де ролю матері відіграла п-ні Олена Кравс, ведучою була п-ні Оксана Федорович, а технічний бік інсценізації перевів п. Круль. Сцену по-мистецьки оформила п-ні Ірина Рубич, а велику копію жінки-українки з обгортки „Нашого Життя“ виконав п. Юрко Кравс.

Перший прилюдний виступ нашого Відділу СУА став прикладом того буденного героїзму, що про нього згадано в доповіді. Наше жіноцтво, перевантажене своїми хатніми обов'язками та зарірковою працею все ж таки спромоглося серед чужого оточення віддати шану жінці-героїні та знайшло для цього високо-мистецьку форму вияву. Честь і хвала членкам 68 Відділу СУА! **М. О.**

З листів до Редакції

До Редакції „Нашого Життя“

Посилаючи передплату за Ваш журнал, хочу сказати Вам, що ми, залишенці, дуже радо читаємо його. Ми горді тим, що хоч живемо на чужині, все ж зуміли поставити його на певному рівні. Нехай Господь Бог допомагає Вам у шляхетному ділі! Особливо тішить нас сторінка для наших найменших. Ваш журнал лучить нас усіх, розкинутих по світі — однією думкою й допомагає зберігати дорогі нам традиції.

Дарія Козакевич
управителька Української
Школи в оселі Нюрнберг.

Її Нью Йорк

Читала це три рази, щоби впевнитися, що це мова справді про неї. Побігла з тим до Еви. Чекала також самого здивування, але знайшла тільки посмішку. Звичайна хроніка товариського життя, нічого особливого — сказала їй — проте це гарно, правда? Але Христя не могла заспокоїтись. Бо врешті, що це кого може обходити, що якась молода дівчина приїхала до їх краю? Дівчина, в якій гарний голос... Їй бажать щастя... Це забрало їй кілька ночей сну, заки нарешті освоїлася з тим.

Це було вирізано і наліплено в родинному альбомі, що був повен газетних витинків і світлин. Починалося від проголошення заручин Еви, про народження Діни, про підвищення становища інженера, про купівлю їх дому. Була це література досі Христі невідома.

Якби були тоді не пішли купувати для Христі сукню за перші зароблені нею гроші, було б може не дійшло до цілої цієї історії. Але пішли. Поїхали до Нью Йорку до великих товарних магазинів. Десятки жінок вештались поміж завішаною на вішаках одежею, що заповнювали цілі середини великих заль, набирали по кілька з них до примірки, стояли в чергах до кас. Вибирали самі, що бажали, без допомоги продавниць, витягали з вішаків, що хотіли і, приглянувшись, брали з собою, або залишали на вішаках. Христя була захоплена кожною сукнею, але обережно перевіряла ціну перед тим, заки зняла її з вішака. Ева всміхалась.

„Вчися ошадности, — казала. — Це не хоба! Бачиш, що це значить мати свої зароблені гроші? Тричі перекутиш їх у руках, заки видаш!“

Христя вибрала кілька і пішла приміряти, залишивши Еву на м'якому кріслі поруч входу до одягальні. У приміщенні з дзеркалами виблискували нагі рамена і різного кольору шкіра від наймолодшого до найстаршого віку жінок. Кожна з них крутилася перед дзеркалом, приглядаючись новій сукні на своїй постаті і не присвячувала сусідці ніякої уваги. Христя всунулася в нову сукню, не могла відірвати від себе очей. До того часу вона навіть не догадувалась, що може так виглядати. У непринадних кольорах і формах всенних часів, тубилась її краса. Ніщо не підкреслювало її стрункої постаті, кольору очей, ясного волосся. Дивилась не на сукню, а на своє обличчя, на очі і губи, на цілу свою постать, що була їй самій нова. Побігла до Еви, перекутилася перед нею сміючись і договороючи якісь без значення слова. „Незле, — сказала Ева — але вдягни ще інші“ Вдягнула їх також, вдивлялася в себе, забувши про все. Погладила рукою матерію. Не знала котру саме взяти. Може б так дві — думала. — Їй треба більше...

„Ні! — опритомніла нарешті. — На другий раз. Як зароблю більше грошей“

Тепер нарешті помітила жінок, що були в одягальні. Кожна мала маленьку перегороду перед дзеркалом, але виходила на середину і приглядалась собі і другим. І тоді Христя помітила Нінку.

Власне Христя не була навіть певна, чи це справді вона. Нінка була елегантно вдягнена і мала нове обличчя. Христя знала завжди затурбовану Нінку з виразом напруги на лиці, що кудись поспішала, чогось не мала. Але Нінка, що зупинилась перед сусіднім дзеркалом приміряти сукню, мала спокійне обличчя, всміхнені очі, але й якусь замкнутість, що не дозволяє другій людині наблизитися до неї. Виглядає, як інше видання Нінки — подумала Христя. Не заговорювала до неї. Давній жаль відізвався у серці. Але несподівано Нінка повернула голову і їх погляди зустрілись.

Мали на собі сукні, з яких звисали ярлики з ціною і величиною і намагалися радіти собою. Так, тільки намагались. Їх дружба немов залишилася в Європі, немов померла тоді в ньюйоркській пристані. Не вибухнула тепер ніяким почуттям, ні крихіткою радості. Щось всунулося поміж них і не дозволяло широко розвинути мови. Як добре, що тебе бачу! Як добре, дійсно! Ти прекрасно виглядаєш! А ти?! Дама! Дякую! Як тобі поводитьсь? Добре, а тобі? Я не думала, що ти в Нью Йорку. І таке інше без щирої втіхи і зацікавлення. Здавалося, ніби одна чекає на оправдання, а друга відчуває трудність у зробленні цього.

Нарешті Нінка розсміялася ніби хотіла проломити тим лід першої зустрічі. І якось обидві нараз заговорили, що пора їм іти, бо там на них чекають, бо...

Вийшли рівночасно з одягальні.

„Дуже мило було тебе бачити, Христю. Значить, ти таки в Нью Йорку. Бачиш, твоя мрія здійснилась. Може тобі щось треба... — вона помітила Еву, що втомившись чеканням, ішла їм назустріч і змінила мову. — Колись стрінемось, то довше і про все поговоримо. Страшно тепер спішуся. Мій чоловік чекає на мене. А о третій годині він іде до праці“

Христя заговорила.

„Пані Ево, це Нінка, про яку я вам розповідала...“

„Дуже приємно“

„Напевно нічого доброго:“ — відважно заявила Нінка і на мить знову була давньою Нінкою.

З тіні вішаків висунувся середній на зріст чоловік. Існують люди, які своїми рисами обличчя, чи кольором шкіри від першого погляду виявляють другу свою приналежність до якоїсь раси, чи народу. З ним так не було. Його чоло видовжилось взад голови. Очі були подовгасті, темні, ніс трохи поширений на кінці, губи великі, але вузькі, руки й обличчя смагле. Одягнений був бездоганно. Його предки могли прийти в цей край із Західних Індій, може з Порто Ріка, а може десь від нагрітих сонцем земель Африки. Вже раніш Христя помітила, що він всміхається до них. Хотіла сказати: Смійний якийсь! Всміхається, як до старих знайомих! Але до цього не дійшло.

„Це мій чоловік!“ — несподівано відрекомендувала Нінка і самопевним рухом руки змела здивування обидвох жінок.

Були там ще якісь слова, обопільне ввічливе запрошення не забувати і загостити колись, після чого наступила тяжка, наладована чимсь, недомовленим тиша. І раптом наступило швидко, відпружливе прощання.

Мовчанка панувала й тоді, коли Христа поверталася вже з Евою додому. Перервалася тільки два рази якимись незначними словами. Хотіла тішитися новою сукнею і не могла. Нінка була перед очима. Що мене нарешті обходить те, що хто робить! — не витримала сама перед собою. Знала, що обходить щось у душі, що вимінає навіть у думках, а воно насувалося і влізло їй перед очі. Чого Нінка має псувати їй настрій! І нарешті чому, на Бога, чому?

Почала багато й оживлено говорити про сукні, про фасони, про втому, про все, що впало на думку, щоб тільки не було тихо, щоб не забирав голосу цей чортик, що глумився у душі. Ева ввічливо погоджувалася зо всім, що Христа казала.

Коли повернулася додому, заявила майже зараз за порогом:

„Я дуже погано себе почуваю“.

Христа налякалася.

„Може щось зробити для вас? Це я винна, ми за довго були...“

Ева заперечила:

„О, ні! Зо мною так буває! Зараз візьму свої порошки і все буде „оллрайт“! Впорскування діяли б швидше, але я не можу стерпіти цього. Отже, як старомодна літня дама, кормлюся порошками“.

Цей дотеп мав розхмурити насуплену Христю. Але не виконав свого завдання. Пішла на гору до бібліотеки. Сіла на лежанці цілком невдоволена. Купила от першу сукню і не може нею тішитися! Нема втіхи. Забрали її. Забрала ця несамовита Нінка, розвіяла Ева. Нехай їй тільки хтонебудь тепер скаже, що не існують на світі невдячні люди! Сиділа й наслухувалася. Тепер сперше відчула, що вона в чужій хаті. Мамо, тату, ах, приїдьте вже сюди!

Тихо-тихо у цілому домі. Тільки годинник десь цокає і з вулиці доходить крик дітей. Примірила сукню. У бібліотеці дзеркала не було. Ступаючи тихенько зійшла вниз. Крутилася перед великим дзеркалом в умивальні. Рідна мама не пізнала б тепер! Рідна мама! І радість, що трималася десь у кутку її душі, відізвалася знову. Купить собі ще одну сукню, але спершу пішле щось їм, своїм стареньким. Щоб їм післати? А може вони вже вибираються в дорогу? О, Боже, поможи, щоби вони якнайшвидше були вже з нею!

Тепле осіннє сонце нагрівало криту веранду, що була від городу. Пішла подивитися і поговорити трохи з зеленими папужатками. На порозі завмерла. На лежанку лежала Ева. Очі мала заплющені, губи посинілі. Кинулася до неї, налякано торкнулася її руки. Була тепла, билосся в ній життя. Пані Ево, — шепнула — пані Ево... Стало їй жаль цієї жінки,

постарілої перед часом, що не мала радості, хоч, здавалося, все довкола могло робити її щасливою.

„Пані Ево! Що з вами. Може покликати лікаря?“

За хвилину прийшов слабкий шепіт:

„Дякую, ні. Трохи чорної кави, прошу“

У крані зашуміла вода, бухнув круглим полум'ям газ. Христа кинулася на гору переодягнутись. Це її провина! — обвинувачувала сама себе. Це вона тягада Еву від кранниці до кранниці і втомила до краю!

„В аптечці є порошки, — слабим голосом сказала Ева, коли Христа подала їй каву. — Подай мені і води у склянку...“

Зробила все, що Ева хотіла і сіла напроти неї. Погано. Дивилася на неї зо страхом. Може подзвонити до інженера? — спитала. Ева заперечила. Це перейде, — потішила її. Не вперше так з нею. Це не атак серця, це не знати що, просто нерви. А нерви треба перемагати. Тут ніякий лікар нічого не допоможе.

Христа наслухувалася, поглядала на годинник. Щоб уже повернулися інженер, або хоча б Діна. Було їй моторошно. Якби вона так тепер вмерла... — налякала її несподівана думка. Не зводила з Еви погляду.

Ніхто не приїхав, але Ева розплющила очі. На лице повертався кольор, губи почервоніли. Намагалася всміхатись. Ти налякалася? — спитала. Христа живо заперечила. Ні, чого... Але собі вона відповіла інакше: О, так, дуже! Варити обід? — спитала вона повна співчуття. Ева заперечила. Не треба варити, вистачить витягнути пушки консервів, відчинити та пригріти. У ледівні є морозиво. Яринова юшка, курка з горошком, компот.

Весь час у Христиній голові крутилася Нінка, хоч вона не признавалася до цього. Їй так неприємно за Нінку — хотіла вона сказати. — Справді вона не повинна була запрошувати її сюди. Яким правом? Хіба це її дім? Але це просто розгін давнього звичаю, коли батьки дозволяли їй запрошувати кого вона бажала. Нінка, очевидно, може робити, що сама хоче, а все ж таки якимось дивно. Христин тато думає, що до подружжя добра тільки своя раса. Може це кому смішно, але Христа в те також вірить. Бо і справді: які стремління їх лучать? Які їх спільні ідеї, ідеали? А жити тільки фізичним існуванням її просто не навчили!

Інженер повернувся додому, як Ева вже ходила. Поцілував її, спитав, як себе почуває, але не одержав правдивої відповіді. Діна влетіла гураганом, поцілувала маму й тата і запропонувала Христі поїхати з нею на побережжя до приятельки.

„Я їду риболовити на кінець тижня, — сказав інженер. — Поїдеш зо мною, Ево?“

„Ні, вдома найкраще!“

Христа подивилася на них. Подякувала Діні. Вона також залишиться дома.

„Ти старомодна!“ — вирішила Діна.

„Я, просто, маю писати листи...“

„Якщо це до нього, тоді прощай!“

(Продовження буде)

ВІСТІ З ФОНДУ „МАТИ Й ДИТИНА“

Однією з перших навчальних станиць у Німеччині був дитячий садок в Інгольштадті. Впродовж трьох років він гарно розбудувався й тому з радістю подаємо звіт про діяльність за шкільний рік 1955/56.

Інгольштадт

Садок засновано дня 15. вересня заходами делегатури ОУЖ. Основницею й душею садку була тодішня голова делегатури п-ні Блянка Бачинська. Кількість дітей виносила на початку шкільного року 1955 — 35, а з того виємігрувало четверо, отже залишилось 31 дітей.

Зайняття в садку тривали цілий тиждень за винятком суботи. Садок в Інгольштадті належав до небагатих у Німеччині, що впливають основно на українську дитину й формують її свідомість. Це сталося завдяки тому, що має хоч недосконале зате власне приміщення.

Коли тільки творився садок, приділили йому в таборі підвальну кімнату. Хоч таке приміщення для садку недовідне, проте українські громадяни не зрадили тим, а власними руками упорядкували його. Згодом удалось роздобути й устаткування. Кімната прикрашена іконою, хрестом, Тризубом, портретом Т. Шевченка.

У плян навчання входили казки, забави, руханкові вправи. Діти вивчали пісні й віршики, що їх потім виводили на імпрезах. Перед Великоднем вправляли дитячі гагілки. Окрім того відбували прогульки до парку, поблизького ліса і до купелі.

Діти дістають щодня доживу. Це є друге снідання, що складається з булки з маслом і сиром або ковбасою, молока, какао та різного солодкого печива. Окрім того в сезоні дістають різні овочі, бо їх тут найбільше дітям бракує.

Садок вивів із дітьми ряд імпрез, що мали великий успіх. Це були: Свято Листопада, св. Миколая, Ялинка, Свято Т. Шевченка і День Матері.

Садівничкою була Марія Лазорук. Про доживу дітей дбала делегатура під проводом голови п-ні Б. Бачинської і секретарки п-ні М. Головінської.

Ньюарк, Н. Дж.

28 Відділ перебрав патронат над садком від січня 1954 р. Спершу висилав 15 дол., потім 20 дол. а від квітня 1955 по 30 дол. місячно.

Засоби на утримання патронату Відділ збирає з допомогою збірщиць, що ходять із листами. Вони поділили між себе ділянки міста й збирають по 25 ц. місячно від своїх жертводавців. Окрім того Відділ призначає на ту ціль дохід із Базару, що відбувається восени, з льосування більших фантів, з коляди і датків.

Станиця очолювала в тому часі п-ні Ольга Салук. В станиці „М. Д.“ працювали: пп. Андрушків Софія, Бемко Оксана, Бігун Надія, Гординська Олена, Гнатів Ірина, Гнатиків Анна, Левкович Ізидора, Карапінка Ірина, Мандруска Мирослава, Муссаковська Ольга, Осінська Наталя, Плакида Надія, Стасюк Дарія.

Приходи зі збірок виносили — \$254.22, з Базару \$318.05, з коляди \$81.50, з льотерії \$7, даток Т-ва „Просвіта“ \$16, збірка на весілля \$18.50. Видатки на садок виносили \$270, кошти адміністрації ОУЖ \$27, порта листування і грошових посилок \$14.67.

Станиця „Мати й Дитина“ розгорнула також широко опіку над громадою в Ньюарку. В останньому часі завважується послаблення зацікавлення долею залишених. Увага всіх звернена тепер на допомогу рідні у рідному краю і тому вдержання патронату вимагає більшої уваги.

На цілі СУА

Сиракюзи, Н. Й.

Новостворений 68 Відділ поспішив роздати листи для збірки на „писанку“ для дітей залишених. Збірка дала гарний успіх завдяки заповідливості збірщиць. Подаємо вислід листи ч. 1; якою займалась п-ні М. Гожак; дальші листи помістимо в чергових числах.

По 1 дол. зложили: пп. Степан Грицак, Степан Рекуляк, Ярослав Трач, Петро Башуцький, Стефанія Шуль, Василь Лебедь і Марія Лукачик, по 50 ц. пп. Маркопольський, Дмитро Винарчук і Марія Тріць. Разом 8.50.

Із дитячих видань

Іванна Савицька: *Наша Хатка*. Оповідання для дітей. Накладом Учительської Видавничої Спілки. Філадельфія 1957. Ілюстрації виконав Петро Андрусів. Із передмовою Володимира Радзиковича. Ст. 52. Ціна 1.50 дол.

Книжечки Іванни Савицької відомі зо свого дбайливого вигляду. „Наша Хатка“ належить до кращих видань цього року. Тут авторка сполучила дванадцять дитячих оповідань в один річний цикл. Починаються заголовним нарисом почерез Великодні і літні враження й замикаються „Різдвом у лісі“.

Оповідання побудовані на взаєминах дитини із світом тварин. Все там зрозуміле дитини — побут, випадки, зустрічі й розмови. Оповідання пливають легким віршом і напевне закріпляться у пам'яті дитини.

Ілюстрації Петра Андрусіва можна назвати співзвучними. Мистець вглибився у світ тварин, надаючи їм живого виразу. Краєвид і побут наблизить дітям поняття рідного краю. Л. Б.

ВЖЕ ВИЙШЛА

накладом Союзу Українок
Америци

інформаційна довідка

Woman of Ukraine

Подає обширну інформацію про українське жіноцтво англ. мовою. Ціна \$1 разом з пересилкою.

Замовляти в Централі СУА

Return to:
 "OUR LIFE" Magazine
 909 N Franklin St
 Philadelphia 23, Pa.
 RETURN POSTAGE GUARANTEED

Поруч широко відомої вже гуцульської кераміки, маємо зразки ще мало відомої кераміки з при-
 міненням бойківської і подільської орнаментики. Ця нова кераміка приваблює око своїм нескладним
 народнім орнаментом, що в спокійних тонах ритмічно розміщений на площі посуду. У більшості вона
 виконана з природньої глини цеглястої краски. Всі моделі, подані на світліні, можна дістати в кооп.
 „Базар“ у Філадельфії.

Перший ряд зліва:

1. **Бомбонера**, прикрашена гуцульським узором . . . . . 5.95 дол.
2. **Попельничка**, прикрашена гуцульським узором . . . . . 2.25 „
3. „**Мала трійця**“, прикрашена гуцульським узором . . . . . 12.50 „
4. **Малий глечик**, висота 3" . . . . . 2.50 „
5. **Бомбонера** більша, прикрашена гуцульським узором . . . . . 6.95 „

Другий ряд зліва:

6. **Ваза з вухами**, 7", прикрашена подільським узором . . . . . 6.95 „
7. **Глечик** на малі квіти, 5", прикрашений бойківським узором . . . . . 2.50 „
8. і 10. **Ваза** на квіти, 5", прикрашена дрібним гуц. узором . . . . . 7.50 „
9. **Більша ваза** на квіти, 8", прикрашена бойківським узором . . . . . 6.95 „
11. **Глечик** на квіти, 4½", з подільським узором . . . . . 2.50 „
12. **Ваза з вухами** на цеглястому тлі, 7", з подільським узором . . . . . 6.95 „

BAZAAR, Coop. Association 823 N. Franklin St., Philadelphia 23, Pa. — Tel. WA 2-2251.